

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka <http://eestiulu.delfi.ee>

Nr 8 (265)

SEPTEMBER 2016

TASUTA

Ole koos meiega: [facebook](#)

Edukat, huvitavat ja tulemuslikku kooliaastat!

Algame kõik värske jõuga, nõnda pea ei väsi. Õppides ja harjutades kindlamaks saab käsi.

Kersti Merilaas

1. klass

Robert Kööp, Ralf Laansoo, Helena Lisette Lätt, Merete Matrov, Pavel Mets, Alma Naomi Osawe, Nagham Salem
Klassijuhataja Agnes Leemets

Lehtlaan, Karel Martin Nurkma, Thristo Paju, Henry-Robert Puskar, Riko Riives, Kaarin Veelaid, Enn-Erik Vissak, Marit Vöhma
Klassijuhataja Tiit Valk

Väike-Maarja gümnaasiumi esimeste klasside õpilased vanematega, klassijuhatajate ja abiturientidega.

Foto: Helina Lükk

1. septembril pidulikult alanud kooliaasta on juba paraja hoo sisse saanud ja leidmas oma tavarütmi. Suvised ettevõtmised kaugenevad iga päevaga ning nüüd on aeg tunda rõõmu koolist, koolikaaslastest ja alanud õppeaastast.

Eriline on õppeaasta esimeste ja lõpuklasside õpilastele. Ühed teevad kooliteel alles kombates esimesi samme, teistel tuleb õppeaasta jooksul jõuda oma edasise kooli- ja elutee valikul õigete otsusteni.

Väike-Maarja vallavolikogu ja vallavalitsus soovivad õpilastele, õpetajatele, koolitöötajatele ja lapsevanematele edukat ja huvitavat kooliaastat!

Valla koolide esimestes klassides õpib kokku 47 õpilast, üheksandates klassides 38 õpilast, kümnendas klassis 26 ja kaheteistkümnendas klassis 4 õpilast, muusikakoolis on tänavu sisseastujaid 20.

KILTISI PÕHIKOOL

9. klass

Robin Baiduža, Wan Ingar Ingeroinen, Joosep Joor, Karl-Silver Kööp, Birgit Miadzielec, Tauri Pent, Kadri Reimann, Tarvo Seimar
Klassijuhataja Tanel Kümnik

SIMUNA KOOL

1. klass

Maili Hinno, Martti Keinanen, Liseselle Kokkar, Caroliina Mattisen, Merit Nõmmiste, Mattias Ojasaar, Merili Pärn, Joosep Viiksaar
Klassijuhataja Eda Veskilt

9. klass

Geiddo Kägu, Gilly Põldra, Kailiki Siim, Timo Seppern, Heli Põldsalu
Klassijuhataja Kaja Põldmaa

VÄIKE-MAARJA GÜMNAASIUM

1.A klass

Andris Ellam, Kaur-Rander Kaljuvee, Aveli Kiisk, Marten Klement, Maibrit Kool, Jette Kriit, Karmel Laar, Joonas Lainemaa, Liseselle Langemets, Kadi

1.B klass

Siim Argos, Villem Eesmäe, Kristjan Hinno, Reino Kallas, Sten-Karl Kalvik, Henry Kiisküla, Raiko Kilgi, Johannes Rudolf Kits, Eneliis Kütt, Vello Lainemaa, Kätlin Määltsemees, Romet Pool, Epp Sepp, Eliis Vatt, Carmen Vinkel
Klassijuhataja Jana Külmallik

9. klass

Margit Basmanova, Karmen King, Janar Kirss, Karin Klauks, Mailis Kornelt, Kristel Kortin, Geidy Kudi, Kert Kõiv, Laura Leiten, Karli Lõune, Lehar Madis Metsallik, Ivike Müürsalu, Indrek Niinemets, Keneli Pohlak, Katariina Pops, Marten Rimmelg, Janne Roots, Robert Saage, Henrik Villem Sepping, Sten Sesmin, Mikk Sikkar, Sirli Treffner, Kaisa Tšakirov, Kaiver Veedler, Vendo Mihkel Veia
Klassijuhataja Tuuli Saksa

10. klass

Relika Belova, Marko Braust, Margo Danilov, Siim Hiilaid, Krete Hurt, Jaagop Janson, Karel Kallasmaa, Mairo Kivipõld, Edward Heldur Kurim, Janel

le Laukse, Kristin Lepik, Jete Hendrika Lood, Kristella Luht, Victoria Mitt, Carolin Määltsemees, Tanel Ojasaar, Sandro Palmits, Rait Soomer, Mait Suursaar, Heiki Sädem, Marek Tealane, Kirke Tobreluts, Richard-Erich Trestip, Önnela Turu, Mark Vainomaa, Önneli Viidas
Klassijuhataja Kristi Põdra

Kiltse kooli 1. klassi õpilased õpetaja ja vanematega.

Foto: Merje Leemets

12. klass

Mija-Liis Lohk, Maris Pohlak, Ranno Rajaste, Aare Zilinski
Klassijuhataja Kaia Klaan

Sandra Rubizov, Elis Vaarik, Kaarin Veelaid, Marit Vöhma

Akordioni eriala

Johannes Rudolf Kits

Simuna kooli 1. ja 9. klassi õpilased klassijuhatajate ja vallavanemaga.

Foto: Triinu Pohlak

VÄIKE-MAARJA MUUSIKAKOOL

Klaveri eriala

Siim Argos, Andris Ellam, Iti Lota Maasik, Anabel Mattisen, Thristo Paju, Karmen Pikhoff, Iiris-Lotte Riivik, Epp Sepp, Kadri-Liis Tamm, Carmen Vinkel

Violi eriala

Jette Kriit, Kätlin Määltsemees,

Flöödi eriala

Linell Lusmägi

Saksofoni eriala

Aleks Nester

Kitarri eriala

Emma Laansalu

Georg Lurichi ausamba püstitamise mõte hakkab teoks saama

Ligikaudu 15 aastat kestnud ettevalmistused Georg Lurichi ausamba püstitamiseks Väike-Maarja keskväljakule hakkavad tasapisi eesmärgini jõudma.

EAS toetab Väike-Maarja aleviku avaliku ruumi väljaarendamise projekti 935 000 euroga. See otsus avab tee keskväljaku ümberkujundamisele ja ka Lurichi ausamba püstitamisele.

Peaegu sajand on Georg Lurichi surmast möödunud, kuid ta on meile, eestlastele, jätkuvalt sümbol, legend, müüt, väärikas eeskuju. Ta on üks meie rahvuslik suurkuju Paul Kerese, Lydia Koidula ja teiste suurmehede kõrval. Tänavu 22. aprillil tähistati kuulsa eestlase 140. sünniaastapäeva.

Projekti teostumise käigus on kavas püstitada Eesti Vabariigi 100. aasta-

päevaks ehk 2018. aastal Väike-Maarja keskväljakule Georg Lurichi monument kui Eesti spordikuju.

EASi toetus tuleb piirkondliku konkurentsivõime tugevdamise toetusmeetmest ja selle eesmärgiks on arendada nii olemasolevat ettevõtluskeskkonda kui tuua piirkonda ka uusi investeeringuid. Keskväljakul asuvate parkimisalade ja kõnniteede võrgustiku väljaehitamine parandab liikluskorraldust piirkonnas ning tagab parema ligipääsu erinevatele ettevõtetele ja asutustele.

Lurichi monumendi paigaldamine ei ole küll EASi poolt toetatav, kuid samas on see toetus väga oluline, et legendaarse vägilase monument saaks püstitatud väärikasse keskkonda.

Väike-Maarja keskväljak võib tulevikus selline välja näha. Foto: KAMP Arhitektid OÜ koostatud ruumiline visualisatsioon

Projekti positiivse otsuseni jõuti erinevate osapoolte koostöös: EAS, Lääne-Viru Maavalitsus, piirkonnas tegutsevad ettevõtted, Sisekaitseakadeemia

Päästekomand, Maanteeamet, Georg Lurichi fondi halduskogu ja vallavalitsus. Kindlasti on kaasaaitajaid teisigi.

Aitäh!

Indrek Kesküla
vallavanem

Vallavanema kuu

Septembrikuu algas tarkusepäevaga ja oli kuulda vaheaaja unest ärrganud koolikellade kutsuvat kõla üle kogu Eestimaa. Kellahelin teadustas, et nüüd tuleb jällegi hakata hingama õppeaasta rütmis. Mõnes koolis on koolikella „laul“ elektrooniline meloodia, mõnes aga kasutatakse senini traditsioonilist tilaga kella, mille kõla sõltub ka helistaja emotsioonist. Soovin kõigile õppuritele piisavalt jaksu, et kevadel tunnistusi lugedes või huvitegevusest kokkuvõtteid tehes oleks põhjust naeratada. Eelmise õppeaasta magusaimad viljad on 2 kuld- ja 2 hõbemedalit gümnaasiumis ning kiitusega lõpetaja õppekeskuses. Tarkusepäev on ka lipupäev ning iga koolimaja ees tervitab meie õpilasi igal hommikul Eesti rahvus-sümbol. Selle lipu võib õnnelikult lehvima panna ikka tark ja haritud rahvas. Kehtib kõnekäänd, et tarkus on nagu jõgi – mida sügavam ta on, seda vähem häält ta teeb. Jah, ka oskus kuulata on elus oluline. Aga, et midagi muutuks, läheb vaja ikkagi tegusid. Selleks peabki tarkusejõgi sügav ja tugev olema, et teda väikesed probleemid eesmärgilt kõrvale ei kallutaks ning õiges suunas edasi voolaks.

Väike-Maarja valla jaoks on käesoleva aasta sügis olnud viljakas. Augusti lõpus saime Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) tagasisidet, et sellel kevadel esitatud projekt „Väike-Maarja aleviku avaliku ruumi väljaarendamine“ on läbinud edukalt hindamisvooru. Kindlasti on see meile kõigile väga oluline otsus, sest projekti eesmärgiks on Väike-Maarja keskväljakul asuvate parkimisalade ja kõnniteede võrgustiku väljaehitamine. See parandab nii liikluskorraldust kui ka tagab parema ligipääsu keskväljaku piirkonnas asuvatele ettevõtetele ja asutustele. Projekti tulemusena on plaanis uuendada keskväljaku kogu avalik ruum, mis asub OG Elektra kaupluse ja õppekeskuse hoone vahel. Tegemist on tõesti olulise projektiga, millest on unistatud juba üle viieteistkümne aasta ning mille teostamine parandab meie kõigi jaoks nii

liiklemist, juurdepääse, haljastust (sh tiikide ümbruses) ja puhkevõimalusi. EAS-i toetuse summa on kuni 935 700 eurot ning koos omavalitsuse omaosalusel on projekti kogumaksumus üle 1,1 miljoni euro. Edasise tegevusena on Väike-Maarja vallavalitsusel vaja koostada ehitusprojekt nn tiikide ümbruse alal (nn keskväljaku alal on ehitusprojekt olemas) ning viia läbi kogu projektiga hõlmatud alal vastav avalik ehitushange, et leida parim ehitustööde pakkuja. Kindlasti võib öelda, et positiivse otsuseni jõudmiseks tegi vallavalitus koostööd nii EAS-i, piirkonnas tegutsevate ja siia investeerida kavatsivate ettevõtete, Lääne-Viru maavalitsuse, Maanteeameti, Sisekaitseakadeemia Päästekolledži ja Lurichi fondi halduskoguga. Kui kõik läheb plaanipäraselt, siis saab ehitustegevusega alustada järgmisel kevadel ning eesmärk on avalik ruum uude kvaliteeti tõsta 2017. aasta lõpuks. Sellisel tegutsedes on tõesti võimalik paigutada rahvuskangelase Lurich väärikas monument sobivasse ja heakorrastatud avalikku ruumi.

Veel teinegi oluline ja positiivne otsus kogu Väike-Maarja valla piirkonnas jaoks langetati septembri alguses. Vabariigi Valitsuses kinnitati investeringute kava, mille alusel ehitatakse või renoveeritakse üle Eesti 59 tervisekeskust. Toetusesaajate hulgas on ka Väike-Maarja alevikku Pikk 8 kinnistule planeeritav tervisekeskus. Väike-Maarja tervisekeskuse projekti toetasid head naabrid: Laekvere ja Rakke vallad ning ka Lääne-Viru maavalitsus. Projektis oli väga oluline, et tervisekeskuses osutatavad planeeritud teenused oleksid juba eelnevalt kaetud nn eellepingutega. Hea meel, et meie tegutsevad perearstid Mall Lepiksoo ja Kaja Laar nõustusid neid lepinguid sõlmima ning lisaks leidsime võimaluse, et osa planeeritavaid uusi teenuseid on võimalik korraldada koostöös Rakvere Haigla-ga. Väike-Maarja valla arengukavas on olnud üheks prioriteediks tervisekeskuse rajamine Väike-Maarja alevikku. Kogu piirkonnas on tegemist osaliselt

vananeva rahvastikuga ning ka noorte perede elukoha valikul on oluline just esmatasandi tervishoiu teenuste kättesaadavus. Lisaks tublidele perearstidele ja pereõdedele on tervisekeskustes kavas laiendada piirkonna elanike jaoks esmatasandi tervishoiuteenuste valikut. Lisanduvad koduõenduse, ämmaemandaabi ja füsioteraapia teenused. Enne Vabariigi Valitsuse otsust läbisid kõik projektid vastava hindamiskomisjoni, kuhu kuulusid Terviseameti, Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli, Tartu Tervishoiu Kõrgkooli, Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonna, Sotsiaalministeeriumi ja Rahandusministeeriumi esindajad. Nüüd on järgmine oluline etapp läbitud ning Väike-Maarja valla tuleb esitada veel põhitaotlus, et Väike-Maarja valla arengukavas olev prioriteetne tegevus – Väike-Maarja tervisekeskuse rajamine – lõpuni viia. Väike-Maarja tervisekeskuse projektis jagunevad esialgsed kaasfinantseeringud järgmiselt: riiklik toetus 630 000 eurot ja meie omavalitsuselt 308 000 eurot. Täpsemad summad selguvad samuti pärast avaliku ehitushanke läbiviimist. Loodame, et tänased Haigekassa alarahastuse probleemid leiavad järgmistel aastatel lahenduse ning ka maapiirkonnakeskustes on võimalik vajalikke teenuseid osutada.

Juba alates 1. oktoobrist uue perearsti ja pereõde töölevõtmiseks tegi vallavalitsus ettepaneku vallavolikogule asutada äriühing – Väike-Maarja Tervisekeskus OÜ. Loodav äriühing alustab käesoleva aasta oktoobrikuus vastuvõttu tänastes Väike-Maarja hooldekodu ruumides. Väike-Maarja vallavalitsusel on enne seda vaja korraldada selle ühingu alustamisega seonduvad tegevused: registreerida äriühing, sisustada ruumid, pidada läbirääkimised töötajatega ning sõlmida vastavad lepingud Terviseametiga. Loomulikult on tegemist täiesti uue valdkonnaga ning iga otsusega kaasnevad teatud riskid ja osaliselt määramatust. Üle-Eesti on maapiirkondades puudus perearstidest ning käesoleval hetkel oli omavalitsuse

Vallavanem Indrek Kesküla kergliiklustee avamisel. Foto: kalev Pärtelpoeg

poolt loodav äriühing parim võimalus leidsid Väike-Maarjasse uus perearst, kelle abil oleks võimalik perearsti teenust meie piirkonna elanikele osutada. Juhul kui õnnestub ka järgmisel aastal endises konstaablihoones tervisekeskus välja ehitada, siis on võimalus loodud uuel äriühingul selle hoonega seonduv haldamine üle võtta. Samas enamike elanike jaoks olulisi muutuseid ei oleks. Tänased perearstid Mall Lepiksoo ja Kaja Laar jätkavad oma äriühingutega, lihtsalt uus renoveeritav keskus võimaldaks neil veelgi mugavamat teenust oma nimekirjas olevatele patsientidele pakkuda.

Kõigil presidendikandidaatidel oli valijameestele meeldimiseks oma nägemus kohalike omavalitsuste reformist. Tänaseks riigikohtu lauale jõudnud seaduse valguses on selgelt näha, et mida lähemale tähtajad jõuavad, seda rohkem küsimusi üles kerkib. Meie valla jaoks on olulised meie naabervaldade nägemused edaspidisest halduskorraldusest. 15. ja 16. septembril toimusid avalikud arutelud Porkunis ja Assamallas. Tamsalu vallajuhi soovisid kuulata kogukonnaliikmete seisukohti haldusjaotusest ning koguda infot, kas inimesed soovivad rahvaküsitluse läbiviimist. Seejärel saab

otsustada, kas selle piirkonna külad soovivad ühineda Tapa või Väike-Maarja valla suunal. Kuna mul õnnestus käia mõlemal koosolekul, siis saan öelda, et nii Porkunis kui ka Assamallas soovisid kõik kohalviibinud inimesed, et Tamsalu vald korraldaks vastava küsitluse, mis annab ka volikogudele endale sisendi, et hinnata, kas nende külade elanikud soovivad oma koduküla näha ühinenud Tapa vallas või Väike-Maarja vallas. Eks saab näha, millisele seisukohale Tamsalu vallavolikogu jõuab ning kas ja millal selline küsitlus korraldatakse. Vähemalt Tamsalu valla arengukavas on valla missioonis kirjas punkt inimeste kaasatõmbamisest oma piirkonna arengu kujundamisse ning just arengukava on ühine vallaelanike kokkulepe.

Kui augustis ja septembris toimus mitmeid huvitavaid matku, siis loodan, et matkapisik on meist mitmeid nakatanud ning just sügis on hea aeg, kus looduse kunstiteoseid metsades nautida saab. Lisaks soovitatakse ka vallamaja II korrusel läbi astuda, sest siin saab valguse ja värvide kooskõla näha Laine Kadaku maalidel.

Indrek Kesküla

Vallavalitsuse materjalid (24.08, 31.08, 07.09 vallavalitsuse istungid)

Maaküsimused

- Nõustuti 0,14 ha suuruse Raigu – Juganiidu tee katastriüksuse riigi omandisse jätmisega Raigu külas, sihtotstarve transpordimaa.

Ehitusload

- Väljastati ehitusluba puurkaevu rajamiseks Pikevere külla Uuemardivahi kinnistule ja Raeküla külla Nurmepõllu kinnistule.
- Väljastati ehitusluba vallavalitsusele mänguväljaku laiendamiseks Simuna alevikus Lai tn 11.
- Väljastati ehitusluba osaühingule MoTeh mänguväljaku laiendamiseks Vao külas Mängu kinnistul.

Kasutusload

- Väljastati kasutusluba kanalisatsioonisüsteemi kasutamiseks Määri külas Vesioru kinnistul.
- Väljastati kasutusluba vallavalitsusele koolimaja-lasteaed ja mänguväljaku kasutamiseks Simuna alevikus Lai tn 11.

Sotsiaaltoetused

- Nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse eraldamisega valla eelarve vahenditest 35-le taotlejale kokku summas 3645.80 eurot.
- Nõustuti kolmele Väike-Maarja valla lapsele Väike-Maarja lasteaia toiduraha ja kohatasu kompenseerimisega 2016/2017. õppeaastal, ajavahemikus 01.09.- 31.12.2016.

- Nõustuti õpilaskodu kohatasu 40 eurot kuus ja kooli toiduraha 4 eurot päevas kompenseerimisega 2016/2017. õppeaastal, alates 01.09.2016 kuni 31.12.2016, ühele Väike-Maarja Õppekeskuse õpilasele.
- Ei nõustutud sotsiaaltoetuse eraldamisega kahele taotlejale.

Eluruumi sotsiaalkorteriks tunnistamine

- Otsustati kinnitada sotsiaalkorteriks Väike-Maarja alevikus Lõuna tn 11-3 ja Pikk tn 19-8 asuvad eluruumid.

Sotsiaalkorteri üürile andmine

- Eraldati taotlejatele Väike-Maarja alevikus Aasa tänav 4, Lõuna tn 11 ja Pikk tn 19 majades asuvad sotsiaalkortid.

Hajaasustuse programm

- Kiideti heaks kanalisatsioonisüsteemi rajamise projekti aruanne Määri külas Vesioru kinnistul, kinnitati projekti kogumaksumus, toetus ja omafinantseering.

Raieloa andmine

- Nõustuti kolme hariliku vahtra mahavõtmisega Väike-Maarja alevikus Simuna mnt 8 kinnistul.

Kauni Kodu konkurss

- Kinnitati valla 2016. aasta konkursi Kaunis Kodu tulemused ja jagati auhinnafond 700 eurot järgmiselt:

- perekond Raitšuki kodu Ärina külas – kinkekaart väärtuses 150 eurot;
- perekond Eelmaa kodu Pandivere külas – kinkekaart väärtuses 150 eurot;
- perekond Paju kodu Väike-Maarja alevikus – kinkekaart väärtuses 125 eurot;
- Birgit Kopti ja Peeter Ilvese kodu Väike-Maarja alevikus – kinkekaart väärtuses 100 eurot;
- Maris Kõrgmäe ja Hans Kruusamägi kodu Äntu külas – kinkekaart väärtuses 100 eurot;
- Tiit Kaselo ja Ain Vilderseni kodu Pikevere külas – kinkekaart väärtuses 75 eurot.

Õpilaste tunnustamine

- Tunnustati haridustoetusega Simuna kooli õpilasi, kes saavutasid väga häid tulemusi maakondlikus koostööprojektis „Kaitse end ja aita teist“.

Klassi täitumuse piirnormi kehtestamine

- Otsustati kehtestada 2016/2017. õppeaastaks Väike-Maarja gümnaasiumis 4., 8. ja 9. klassis täitumuse piirnormiks 26 õpilast.

Raha eraldamine reservfondist

- Eraldati reservfondist 6900 eurot Väike-Maarja spordihoonel uulaosa katuse erakorralisteks remonttöödeks (katuslae aluse soojustuse eemaldamine).

Mall Lepiksoo perearstipraksis on Eesti parimate seas

15. septembril jagati Eesti Perearstide Seltsi aastakonverentsil tunnustust 54 parimale praksisele üle Eesti.

Taas oli parimate seas ka Perearst Mall Lepiksoo OÜ. Palju õnne ja jõudu!

Mall Lepiksoo OÜ kõrval on 54 valla valitud praksise hulgas Lääne-Virumaalt veel: Rakvere laste tervisekeskus, Kadrina tervisekeskus, OÜ Sõmeru Perearst, Kersti Veidrik Rakverest ja Margut Soomann Tapalt.

Praksiseid hinnatakse eelkõige tervikuna, kuid hindamisel võetakse arvesse erinevaid aspekte, näiteks praksise töökorraldust, arstiabi kättesaadavust, ravi kvaliteeti, sealhulgas haiguste ennetamist, arstiabi järjepidevust ning koostööd patsientidega.

Eesti Perearstide Seltsi juhatuse liikme Triinu-Mari Otsa sõnul oli tänavu parimale ehk A-tasemele kandideerijaid rekordarv. „Kõige kõrgema taseme kateegoriale kandideerimiseks esitasid andmed 70 praksist. Pärast

praksiste hindamist jäi sõelale 54 perearsti või perearstikeskust – see number on eelmiste aastatega võrreldes kasvunud,” kommenteeris Ots.

Esimest korda osalesid auditeerimise protsessis partneritena ka Terviseamet ja Eesti Haigekassa.

Elanike arv Väike-Maarja vallas 2016. aastal

1. augustil – 4482

Augustikuus oli saabunuid 34 ja lahkunuid 41.

31. augustil – 4475

Volikogu materjalid

Kokkuvõte 25. augusti vallavolikogu istungil arutatust

Istungil osales 13 volikogu liiget. Puudusid: Ermo Lood, Allan Alt, Tarmo Rebane, Anu Loorits, Teet Paju ja Ants Rikberg

1. Väike-Maarja valla arengukava ja eelarvestrateegia 2017-2020 kinnitamine, 2. lugemine

Ette kandis vallavanem Indrek Kes-küla

Võrreldes esimese lugemisega on arengukavas tehtud järgmised muu-datused: üle on vaadatud statistilised andmed, korrastatud looduskaitseob-jektide loendit ja märgitud ära kolm naabrivalve piirkonda. Olulisema täiendusena on arengukavasse lisatud haldusreformi temaatika. Tegevuskava elukeskkonna valdkonna all on täp-sustatud investeringute maksumusi ja teostamise aega. Kodanikualgatuse valdkonda on lisandunud neli uut pro-jekti.

Otsustati kinnitada Väike-Maarja valla arengukava ja eelarvestrateegia 2017-2020.

2. Vallavolikogu ja vallavalitsuse hüvitiste ja tasude määramine ning maksmise kord

Ette kandis volikogu esimees Ene Preem.

Väike-Maarja Vallavolikogu juhata-se poolt vallavolikogule esitatud määruse eelnõuga täpsustatakse vallavolikogu ja vallavalitsuse hüvitiste ja tasude määramist ning maksmise korda. Mää-ruses on põhjalikumalt lahti kirjutatud reguleerimisala, volikogu komisjoni juhtimise eest tasu maksmine ning aruannete esitamine rahandusosakon-da. Määruse uues redaktsioonis on sä-testatud, et vallavalitsuse ja volikogu komisjoni liikmetele elektroonilisest koosolekust osavõtu eest tasu ei maks-ta.

Otsustati kehtestada vallavoliko-gu ja vallavalitsuse hüvitiste ja tasude määramine ning maksmise kord.

3. Osaiühing Pandivere Vesi põhi-kirja kinnitamine

Ette kandis vallavanem Indrek Kes-küla.

Otsustati muuta osaiühingu Pandi-vere Vesi põhikirja punkti 7.2.3. järg-miselt: Ühingu juhatuses on üks kuni viis liiget. Juhata-se liikmed valivad endi hulgast juhata-se esimehe, kes korraldab juhata-se tegevust. Kinnitati osaiühingu Pandivere Vesi põhikiri uues redaktsioonis.

4. Haldusterritoriaalse korralduse muutmise algatamine

Ette kandis vallavanem Indrek Kes-küla.

Otsustati: 1) teha Rakke Vallavoliko-gule ja Laekvere Vallavolikogule ette-panek läbirääkimiste alustamiseks, et moodustada ühine omavalitsus Rakke, Laekvere ja Väike-Maarja valla ühine-mise teel; 2) teha Rakke Vallavolikogule ja Laekvere Vallavolikogule ettepanek moodustada ühiskomisjon Rakke val-la, Laekvere valla ja Väike-Maarja valla ühinemisega seotud läbirääkimisteks.

5. Ettepaneku tegemine piiride muutmiseks

Ette kandis vallavanem Indrek Kes-küla.

Otsustati: 1) teha Tamsalu valla-le ettepanek alustada läbirääkimisi kahe omavalitsüksuse vahelise piiri muutmiseks ning Assamalla, Koidukü-la, Koplitaguse, Kullenga, Lemmküla, Loksa, Porkuni, Võhmetu, Vadiküla, Piisupi ja Aavere külade arvamiseks Tamsalu valla koosseisust Väike-Maar-ja valla koosseisu; 2) eelnimetatud külade Väike-Maarja valla koosseisu arvamise eelduseks on külade elanike seas küsitluse läbiviimine ja nende ar-vamusega arvestamine Tamsalu valla ja

Väike-Maarja valla piiride muutmiseks ning halduskorralduse ümberkorralda-miseks.

Volikogu esimehe info:

– septembrikuu volikogu töökorral-dus selgub lähipäevil. Kui riigikogus valitakse president, siis on septembri-kuus volikogu töö tavapärane. Kui riig-ikogus presidenti ära ei valita, toimub volikogu istung 15. septembril valija-mehe valimiseks.

Vallavanema info:

– Pikk 12 detailplaneeringu seisust; – Ebavere-Kiltsi kergliiklustee val-mimise viibimisest.

Kokkuvõte 15. septembri vallavo-likogu istungil arutatust

Istungist võttis osa 16 volikogu lii-get.

Puudusid: Mall Lepiksoo, Anu Loo-rits ja Mart Pruul.

1. Projekti „Erivajadustega ini-meste tugiteenuste parendamine Lääne-Virumaal“ omafinantseeringu garanteerimine

Ette kandis vallavanem Indrek Kes-küla.

Lääne-Viru Omavalitsuste Liit ka-vandab projekti esitamist Euroopa Sot-siaalfondist (ESF) rahastatava meetme „Tööturul osalemist toetavad hoole-kandeteenused“ tegevusele „Eakatele, erivajadustega ja toimetulekuraskuste-ga inimestele ning nende pereliikmete-le töölesaamist toetavad hoolekande-teenused“ avatud taotlusvoor.

Otsustati garanteerida projekti „Erivajadustega inimeste tugiteenuste parendamine Lääne-Virumaal“ omafi-nantseering perioodil 2017-2018 sum-mas 5640.75 eurot.

2. Osaiühingu asutamine

Ette kandis vallavanem Indrek Kes-küla.

Kuna Väike-Maarja valla arenguka-vas on planeeritud Väike-Maarja tervi-sekeskuse rekonstrueerimine (aastatel 2017-2018) piirkondlikuks esmatasandi tervisekeskuseks, siis on mõistlik kor-raldada võimalikult paljude valla ela-nike ja ka lähipiirkonnas elavate isikute perearstiteenuse kättesaamine Väi-ke-Maarja alevikus. Vabariigi Valitsu-se otsuse kohaselt on tervisekeskuste väljaehitamise toetusesaajate seas ka Väike-Maarja alevikku Pikk 8 kinnistule planeeritav tervisekeskus. Praeguseks on vallavalitsusel kokkulepe potent-siaalse perearstiga, kes alustaks loo-dud osaiühingus tööd 1. oktoobril 2016.

Otsustati asutada äriühing nimetu-sega Väike-Maarja Tervisekeskus OÜ ja kinnitada Väike-Maarja Tervisekeskus OÜ põhikiri.

3. Valijamehe valimine

Ette kandis volikogu esimees Ene Preem.

Ants Rikberg esitas Valimisliidu Meie Pandivere ja Eesti Reformiera-konna poolt valijamehe kandidaadiks Ene Preemi. Teet Paju esitas Erakonna Isamaa ja Res Publica Liit poolt vali-jamehe kandidaadiks Reet Reimanni. Hans Kruusamägi esitas valijamehe kandidaadiks Hans Kruusamägi.

Moodustati komisjon ja viidi läbi salajane hääletus. Hääled jagunesid järgmiselt: Ene Preem 8 häält, Reet Reimann 6 häält, Hans Kruusamägi 1 hääl. Üks sedel tunnistati kehtetuks.

Otsustati valida Ene Preem volikogu esindajaks Vabariigi Presidendi vali-miskogusse.

Volikogu esimehe info:

– Ene Preem andis infot volikogu töökorralduse kohta oktoobrikuus. 10.-14.10 on volikogu komisjonide nädal. Volikogu juhata-se koosolek 19.10 ja vo-likogu istung 27.10.

Vallavanema info:

– Indrek Kesküla andis infot valdade ühinemisprotsesside hetkeseisust.

A&K CARITAS HAMBAKLIINIK

TEENUSED:

- Laste- ja täiskasvanute hamba-ravi
- Hammaste proteesimine
- Kirurgia
- Igemehaiguste ravi
- Suuhügieen ja profülaktika

Alates septembrikuust on tööle tagasi tulnud dr Haugas, uue ni-mega Ojanurm.

Hetkel täiskasvanute järjekor-rad lühemad!

UUDIS!

Võimalus teha Väike-Maarjas ko-hapeal ORTOPANTOMOGRAMMI (röntgenpilti tervest suust).

Teid teenindavad: dr Kersti Alt, dr Pia Lepiksoo, dr Krista Ojanurm ja dr Eston-German Kobrin

OLEME AVATUD:

E-N 8.00-20.00 JA R 8.00-17.00
Ravi 1A, Väike-Maarja, 325 5633, akcaritas@gmail.com

BonaDenta OÜ Tamsalu Hambaravi kabineti vastuvõtu ajad

Esmaspäev 9.00-15.00
(hambaravi)

Teisipäev 9.00-15.00
(hambaravi)

Kolmapäev 9.00-13.30
(hambaravi ja protees)

Neljäpäev 9.00-15.00
(hambaravi)

Reede 9.00-15.00
(hambaravi)

Laste ja täiskasvanute ham-maste ravi

*** hammaste eemaldamine (ka tarkusehammaste eemalda-mine)**

*** igemete ravi**

*** hambajuurekanalite ravi**

*** hammaste pesu**

*** Lapsed tasuta kuni 19-a**

*** Pensionäridel ja töövõime-tus-grupil haigekassa hüvitis**

Ootame kõiki hammaskonna kontrolli.

Info:
telefonidel 329 1208;
511 8379

Väike-Maarja spordikeskus otsib spordihoonesse administraatorit.

Töö eeldab aktiivsust ja väga head suhtlemist.

Tööaeg graafiku alusel.

Tööle asumine alates 10. oktoobrist.

Täpsem info: tel 518 4071, spordikeskuse juhataja Jane Kool

In memoriam

Heino Ross

05.06.1929 – 01.09.2016

Heino Ross on sündinud 05.06.1929 Sootiigi külas Toomin-ga talus Avanduse vallas. Pärast Simuna 6-klassilise kooli lõpeta-mist õppis ta Kiviõli Side- ja Elektri tööstuskoolis, kust suunati tööle Tootsi turbarabasse elektrikuna. Avanduse Põllumajanduskoolis õp-pis ta melioraatoriks. Töötas Abja rajoonis melioraatorina, edasi oli ta Muuga MTJ maaparandustrak-torite brigadir. Järgnevalt töötas Väike-Maarja tuletõrjes, kus ehitas valmis tuletõrjemasina ja ka tu-letõrjemaja, töötas Väike-Maarja sidejaoskonna rikete osakonnas. Kaugõppes lõpetas Väike-Maarja keskkooli. Pidas veel mitmeid eri-nevaid ameteid. Juba nooruseajast alates pödes rasket kopsuhaigust, mis tingis ka mitmeid eritingimusi elu- ja töökoha valikul. 1968. a ko-lis Tõrva linna. Töötas Tõrva KEKis puusepana, kooperatiivis automa-jandi juhatajana, sides tehnikuna.

Oma huvides kogus kunstikir-jandust ja tal oli ka väga põhjalik eesti rahade kollektsioon. Tugeva loodusinimesena pidas kirjavahe-tust Kaug-Ida Teadusliku Uurimis-instituudiga, kust tellis haruldaste taimede seemneid ja istikuid. Nii pani ta Eesti mulda oma koduko-has mitmeid huvitavaid puid ja tai-mi. Reisis palju nii Venemaal kui ka välismaal.

Huvi kodukandi ajaloo vastu oli olemas juba varajasest noorusest. Uudishimuliku ja sihikindla inime-sena talletas mälestusi ja märk-meid juba varakult ja töötas pikki päevi arhiivides, kus otsis materja-le kirjutatavate raamatute teemal. Kui raamatuid rohkem kirjutama hakkas, organiseeris kirjastuse Väi-ke-Viru.

Esimene raamat ilmus juba 1994. a ja viimased 2016. a kevadel. Aga sinna vahele mahub üle 40 raa-

matu, mis on tema koostatud, tõl-gitud, välja antud.

Kodu-uurimine oli tema kirk, millega tegeles paljudel juhtudel tugevast missioonitundest, tihti raamatutele ka peale makstes. See oli ühteaegu nii suur lõbu kui ka tõ-sine töö.

Eriti hinnatav on Heino Rossi koostatud Simuna kihelkonna mõi-sate sari, mis külade kaupa räägib nende paikade ajaloost ja olulis-test inimestest, olgu nad siis mõis-nikud või talupojad, või hoopis hilisemast ajast Eestile kuulsust toonud inimesed ja objektid. Raa-matud on varustatud rikkaliku au-tentse pildimaterjaliga, põhjaliku talude nimekirjaga ja ka kaartidega.

Vähemtähtis ei ole ka kirjasta-jatöö sarja Minevik väljaandmisel, kus on omapoolse ees- või järelsõ-naga, enamasti pseudonüümi ka-sutades, antud lisateavet raamatu tegevustikust või tegelastest.

Me tavatseme lugeda end rikka kultuurilooga vallaks. Heino Ross on aidanud seda kultuurilugu tal-letada, pannes kirja meie ajaloolise pärandi.

Kaduv muutub kadumatuks, ajalik saab igaveseks, kõik maine maha jääb...

Väike-Maarja vallavalitsus
Väike-Maarja valla raamatukogu
Väike-Maarja muuseum

Perearstina alustab tööd Piret Mets

Alates 1. oktoobrist alustab Väike-Maarjas perearstina tööd äsja pere-arsti residentuuri lõpetanud Piret Mets.

Koos Piret Metsaga hakkab pereõena töötama Vida Mooses, keda paljud tunnevad koduõe teenuse osutajana.

Piret Mets hakkab töötama praegu Kaja Laari poolt teenindatava asendusnimistuga Väike-Maarja hooldekodu hoones asuvates ruumi-des.

Perearstikeskus hakkab avatud olema viiel päeval nädalas, täpse-mad vastuvõtuajad selguvad lähiajal. Kui vastuvõtuajad selguvad, avaldame need ka valla kodulehel.

Arsti vastuvõtule saab registreeruda alates 3. oktoobrist telefonil 325 5313.

KIK toetab Triigi soojatorustike rekonstrueerimist

Väike-Maarja vald taotles selle aasta kevadel EL Ühtekuuluvusfondist toe-tust projekti „**Triigi küla kaugkütte soojusvõrgu rekonstrueerimine**“ ellu-viimiseks. 5. septembril tegi SA Kes-konnainvesteeringute Keskus meie jaoks positiivse otsuse.

Selle projekti raames rekonstrueeri-takse kõik Triigi küla soojatrassid. Pro-jekti kogumaksumus on 119 370 eurot (ilma käibemaksuta). Sellest on 50% toetus ja 50% valla omaosalus. Projekti

elluviimisel peaksid soojakaod sooja-torustikes arvutuslikult vähenema ca 75%.

Selle aasta sügisel kuulutab vald välja projekteerimis-ehitushanke (pro-jekt eelprojekti staadiumis on olemas). Suure tõenäosusega jääb ehitus järg-misesse aastasse, pärast kütteperioodi lõppu.

Kaarel Moisa
abivallavanem

Leppiku võistlusmatk 2016

Tänavu 8. septembril leidis Väike-Maarja vallas aset kolmas Eduard Leppiku nimeline võistlusmatk. Arvestades valla koolide soovi võimalikult vähe ülevallalisi üritusi korraldada õppetöö ajal, toimus tänavune Leppiku võistlusmatk õhtusel ajal ja uue juhendi alusel: lühendatud marsruudi, matka kestuse ning muudetud kategooriatega.

Õpetaja, kodu-uuriija, keelemehe, aktiivse matkaja ja Väike-Maarja valla aukodaniku Eduard Leppikule pühendatud matka eesmärkideks olid huvi äratamine Väike-Maarja valla kultuuri-loomiste paikade vastu, tervistlike eluviiside ja turvalise liiklemise edendamine. Lähtuti ausa võistlemise põhimõttest.

Suurepärase matkailmaga startis 4 täiskasvanute ning 13 segavõistkonda, kokku 92 võistlejat. Eriline tänu Simuna koolile, kel ei ole olnud võimalik möödunud aastatel osaleda ja kes tuli lausa kolme võistkonnaga.

Raja punktid asusid tänavu Väike-Maarja alevikus, Müürikul, Kaarmal, Ebaveres, Äntus, Vaos ja Kiltsis. Turvalisuse huvides oleme kontrollpunktide asetusel igal aastal vältinud Ebaverest Tartu suunas kulgevat maanteed. Otse loomulikult aitas tänavu Ebavere-Kiltsi vastvalminud kergliiklustee kaasa kiiremale jõudmisele raja kaugematesse punktidesse.

Sel aastal oli muudatus ka kategooriates. Startida said täiskasvanute tiimid ja segavõistkonnad, kus vähemalt üks liige pidi olema 18-aastane. Kategooriaid avades jälgisime tänavu Väike-Maarja kooli poolset soovitusi, kus segavõistkondade kategooria avamine motiveeriks õpetajaid tulema võistlema koos klassiga, moodustada võistkondi erinevate põlvkondade vahel või klassidevahelisi võistkondi. Tänavusel matkal ei olnud eelnevalt koduviktoriini, mis andis võimaluse matkale registreerumise aega pikendada stardipäeva lõunani.

Võitjavõistkonnad – Väike-Maarja Gümnaasiumi õpetajad (täiskasvanute kategoorias, ajaga 01:10:17) ja võistkond "Kiired" (segavõistkondade kategoorias, ajaga 01:14:56) – olid ühtlasi ka raja kõige kiiremini läbinud võistkonnad. Huvitavamateks rajapunktideks peeti tänavu meeskondlikku vaatlusülesannet Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside maja hoovis, kus teatud aja jooksul pidi meeskond binokliga vaadates üles leidma looduskeskonda mittekuluvad esemed ning "Lurichi jalutuskepi" kaalu võimalikult täpset äraarvamist Väike-Maarja keskväljakul.

Võistlusmatka auhinnad on olnud nii matkaspordi kui kultuuriloolist laadi. Kuna tänavu möödus 200 aastat ajast, mil algas Liivimaa astronoomilis-trigonomeetriline mõõdistamine, millest kasvas välja hilisem maailma kultuurilukku jõudnud Struve pika meridiaanikaare mõõtmine, olid ka täna-

vuse "Leppiku võistlusmatka" auhinnad ja meened temaatikaga seotud.

Rõõm, et tänavusest matkast võttis taas osa Eduard Leppiku järeltulijate võistkond. Matka auhindamisel Wiedemanni keeletammikus Eduard Leppiku nimipuu juures oli eriline tunne. Kolm aastat on Eduard Leppiku nimeline võistlusmatk toonud võistkondi Väike-Maarja valla radadele. Tuleva aasta septembris viib matk võistlejad aga Eduard Leppiku kodumaile Neeruti mägedesse sealsele maastikukaitsealale, mille loomisest möödub 60 aastat.

Suur tänu kõigile matkast osavõtnud võistkondadele! Tänu heale ja mõnusale meeskonnale, kes aitas matka ette valmistada, koostada huvitavaid ülesandeid, abistada kontrollpunktides ning tulemusi välja selgitada: Tiit Maran, Marge Loo, Jane Kool, Hannamari Soidla, värsked Simuna noortekeskuse töötajad Anu Loorits ja Egle Pent, Kristel Lehtme-Kits, Häly Raidla, Günter Kits, Richard-Erich Trestip, Aare Treial, Kalev Pärtelpoeg. Tänu Pille Kuusemäele ja Kalev Viiksaarele binoklite laenamise eest meeskondliku vaatlusülesande lahendamiseks!

Kohtumiseni "Leppiku võistlusmatkal 2017" Neeruti mägedes!

Marju Metsman

üks matka korraldajatest

"Leppiku võistlusmatk 2016" tulemused

Täiskasvanute arvestus

1. Väike-Maarja Gümnaasiumi õpetajad
2. Väike-Maarja Õppekeskuse õpetajad
3. Tarapita
4. Simuna Kooli õpetajad

Segavõistkondade arvestus

1. Kiired
2. Targad seitsmendikud
3. Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilasesinduse võistkond
4. Väike-Maarja Gümnaasiumi 7.a klassi II võistkond
5. Väike-Maarja Gümnaasiumi 11. ja 12. klassi võistkond
6. Võistluse lõvid
7. Simuna II võistkond
8. Simuna I võistkond
9. Leppikulilled
10. Kuuikud
11. Sarda võim
12. Väike-Maarja Gümnaasiumi 7.a klassi I võistkond
13. Väike-Maarja Õppekeskuse õpilaste võistkond

Hooli oma lapsest

Lugupeetud lapsevanemad!

Kevadel kaua oodatud suvepuhkus on juba lõppenud ja käes on järjekordne kooliaasta. Väike-Maarja vallas valmis uus kergliiklustee osa ja hea on tõdeda, et väga paljud inimesed seda teed nüüd kasutavad. Seal hulgas ka lapsed, kes sõidavad kooli jalgratta- või tasakaaluliikuriga.

Käesolevaga tuletan lastele ja lastevanematele veelkord meelde, et:

- teel jalgratta, tasakaaluliikuri või pisimopeediga sõitmisel peab alla 16-aastane juht kandma kinnitatud jalgrattakiivrit;
- liikudes rattaga jalgratta- või jalgteel ja teepeenral ei tohi ohustada jalakäijat;

- ülekäigurajal sõiduteed ületades ei tohi jalgrattaga ega tasakaaluliikuriga liigeldes ohustada sõiduteed ületavat jalakäijat. Jalakäija vahetus läheduses tuleb liikuda jalakäijaga samal kiirusel;
- ülekäigurajal sõiduteed ületades tuleb kindlasti veenduda tee ületamise ohutuses;
- sõiduteel võib kaheksa kuni kümne aastane laps jalgrattaga sõita ainult täiskasvanud isiku järelevalve all. Jalgrattateel võib alla kümne aastane laps sõita iseseisvalt;
- 10-15-aastane laps peab sõiduteel liikudes omama jalgratturi juhiluba;
- jalgratta varustuse nõuded saab üle kontrollida liiklusseaduses;
- jalakäija peab halva nähtavuse kor-

ral või pimedal ajal teel liikudes kandma helkurit või muud valgusallikat (varasemalt ei pidanud valgustatud teelõigul olema helkurit, kuid nüüd on see vajalik).

Neid liiklusseaduse ohutusnõudeid tuleb lastele kindlasti tutvustada. Liiklusseadus on eelkõige mõeldud liiklejate turvalisuse tagamiseks.

Lapsevanemad, palun vaadake liiklusseadus veelkord üle ja jagage teadmisi oma lastega. Soovime ju kõik, et meie järglaste koolitee oleks võimalikult ohutu.

Ilusat turvalist kooliteed!

Jaanus Mätas

piirkonnapolitseinik

Simunas laienes lasteaed ja paranesid mänguvõimalused

Simuna kooli lasteaiarühm sai tänavu suvel uue ruumi kooli väikese juurdeehituse näol. Uus ruum on mõeldud kuni kümnele 1,5–3-aastasele lapsele.

Hoone laiendusprojekti koostas FIE Aare Traks. Projekt

nägi ette Fibo-plokkidest vundamendi ja seinad ning nende soojustamise, õõnespaneelidest lae puistevill-soojustusega ja plekk-katusesga hoone juurdeehituse, mis annab lasteaiale juurde 44 m² kasulikku pinda. Hooneosa kütte- ja elektrisüsteem ühendati olemasolevaga ning sadeveed juhiti ära kogumis- alasse.

Tööd teostas AS Antaates, maksumusega 36 000 eurot ja OÜ Hektali, maksumusega 1050 eurot.

Samuti uuendas AS Antaates Simunas mänguväljakuid. Paigutati ohutusse kohta liumägi, kõnniteekivist

ehitati 1,8 m laiune uus kõnnitee ja paigaldati uus liivakast. Tööde maksumuseks kujunes 6 760 eurot.

Laste mänguala uuendamiseks paigaldas MoTeh OÜ sinna kiige, mängu-

Simuna lasteaed sai juurde avara ruumi.

Foto: Ilve Tobreluts

maja, väikelaste mängukeskuse ja treeningkompleksi koolilastele. Maksumus 12 500 eurot.

Ilve Tobreluts

Veel on vabu kohti Väike-Maarja Õppekeskuses ajavahemikul september – detsember 2016 **Haridus- ja Teadusministeeriumi riiklikul koolitustellimusel** Euroopa Sotsiaalfondi programmi „Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine“ raames 2016. a II poolaastal toimuvatele toolastele täienduskoolituse kursustele

Kursuse nimetus	Tundide arv	Toimumise aeg/päev	Grupi suurus
Kodulehe loomine ja haldamine WordPressiga	60 tundi	11.10 – 18.11.2016 (teisipäev)	12
Eritoitlustus toitlustusettevõttes	80 tundi	21.10 – 23.12.2016 (reede)	10
Kala- ja mereandidest toitude valmistamine	40 tundi	30.09 – 14.10.2016 (reede)	10
Puhastusteeninduse alused tulevasele ettevõtjale	100 tundi	22.09 – 16.12.2016 (neljapäev, reede)	10
Inglise keel müügi- ja teenindustöötajale	60 tundi	3.10 – 19.12.2016 (esmaspäev)	10
Catering teeninduse korraldamine	80 tundi	2.11 – 14.12.2016 (kolmapäev)	10
Majandusarvestuse alused ettevõtjale	60 tundi	13.10 – 22.12.2016 (neljapäev)	12

Täienduskoolituse kursuste sihtrühmadeks on erialase hariduseta täiskasvanud, keskhariiduseta täiskasvanud ja aegunud oskustega elanikkond vanuses 50+. Koolitused on mõeldud täiskasvanutele, kes ei õpi kutseõppeasutuses, rakenduskõrgkoolis või ülikoolis tasemeõppes.

Täienduskoolituse kursused on osalejatele TASUTA, finantseeritakse Euroopa Sotsiaalfondi vahenditest.

Õppetöö toimub kell 9.00 – 15.50
Info ja registreerimine: 326 1892, 5103585
e-post: vmok@v-maarja.ee
Kodulehekülj: vmok.v-maarja.ee (täiendõpetasuta kursused)

Segavõistkondade kategoorias esimeseks tulnud võistkond "Kiired". Vasa-kult: Getrin Raudsepp, Karl Kasekamp, Romet Kask, Maria Liis Alt, Marti Alt, Heili Nõgene. Foto: Aare Treial

Kiltsi 140

Reportaaž kohapealt

Laupäeva, 10. septembri keskpäeval oli Kiltsi poesine lipuehtes, mürtsus trumm ja hüüdis pasun. Väike-Maar-

inspireeritult: „Vana Kiltsi jaam kaugeid aegu teab ...“.

Tõesti, mida ta siis teab?

– Teab, et tal on kaks omanimelist

haudejaam, aga ei ole olnud kunstliku seemenduse jaama. Küllap on siis saadud ise hakkama.

– Teab, et Elroni rongidel on nimed,

Pidulik rongkäik suundumas Väike-Maarja pasunakoori marsihelide saatel Kiltsi jaama poole. Foto: Heili Nõgene

ja pasunakoor Vallo Taari juhatamisel oli loomas meeleolu – meeleolu Kiltsi aleviku unustusehõlma vajunud traditsiooni taassünnile, et iga suuremat üritust tuleb alustada rongkäiguga.

Kavas oli tähistada Kiltsi 140. sünnipäeva ja nagu väljendas toonane Eesti Postimees, esimese „aurumasinaga“ vagonide rongi“ läbisõitu vastvalminud Kiltsi jaamast. See toimus uue kalendri järgi 2. septembril 1876. aastal.

Ilm oli laupäeval ilus. Mahe päikesepaiste ja muusika soojendasid kokku tulnud suurt rahvahulka. Inimesi võis olla 200 või rohkemgi. Lähedalt ja kaugelt, nii noori kui vanu. Tähtsast sündmusest oli omal jalal tulnud osa saada ka Kiltsi eakaim elanik Martsepa Aino. Noorim osavõtja seevastu lasi ennast kärus sõidutada, aga eks eavahe ole ka suur, sinna 93 aasta kanti.

Meeleolu loodud, võttis pasunakoor rahva enda järele rongi ning marsihelide saatel ja lippude lehvides liiguti poe juurest jaama. Rongkäigu peas sammusid Kiltsi kõbusad, nende järel ülejäänud lõbusad. Pasunahelid panid nii mõnegi jalapaari lustakamalt tatsuma, nii mõnegi hinge helisema. Jaama poolt vaatajatele tundus, et rongkäigul lõppu ei tulegi. Viimaseks looks kõlas pasunakoorilt Raimond Valgre „Tartu marss“. Mängiti seda helilooja Kiltsis sündinud ema sünnimaja esisel.

Seejärel oli kuulda Ivo Linna kutset: „Hei, hei, hei tule jaama, tule täna kell kuus. Hei, hei, hei tule jaama, kord veel oleme koos ...“ Tegelikult oldi kohal varem, kui kutsutud, aga ikkagi oli hea üle tüki aja koos olla. Polnud ju jaamahoone ukseid juba mitukümmend aastat rahvale avatud olnud. Päevakohaste laulude saatel sai rahvas „vana vaksaliga“ tutvuda või tutvust uuendada. Heli Lääts hääli 1958. aastast jõudis veel küsida: „Rongid, rongid, kuhu te, nõnda kiirelt rattate“, aga vastust ei tulnudki, sest rahvas oli jõudnud puhvetisse.

Muidugi jäi vana vaksali ootesaalis sellisele suurele huviliste hulgale väikeseks, aga ei midagi hullu. Ütleb ju Kiltsi kandi kõnekäändki: häid reisijaid mahub palju ühte jaama.

Pärast vaksali ruumide ja puhvetiga tutvumist ja päevakohast ettekannet, mille olid ajalookildudest kokku seadnud Michelsoni Annika ja Madis, andis Võhandu Mall ülevaate oma aastatetagusest visast heitlusest reisirongiliikluse säilimise eest Eestis. Tänu talle ja ümbruskonna rahvale peatuvad reisirongid Kiltsis ka nüüdsel ajal.

Jutud räägitud, võtsid kenad laulumemmed üles Kiltsi hümnid. Lisaks laulsid nad Fixi „Vanast pildiraamist“

tänavat. Üks Jaama tänav Kiltsis, teine Väike-Maarjas.

– Teab, et on telefoniga üheeaaline. Nimelt patenteeris Alexander Graham Bell 1876. aastal oma telefoniaparaadi.

Pilke püüdsid kaunites ajastutruudes kostüümides ja kübarates daamid.

Foto: Kalev Pärtelpoeg

– Teab, et telefon aina uueneb, aga tema, st jaamahoone, ainult kõduneb.

– Teab, et on olnud kellelegi lähte-, kellelegi sihtjaamaks. Paljudele vahejaamaks, mõnele, seda ka ülekantud tähenduses, lõppjaamaks. On omamoodi sümbolne, et kauaaegne jaamaülem Pärnasalu Salme oli vana jaamahoone viimane elanik.

– Teab, et jaamaesisel perroonil on pidulikult vastu võetud Soome presidenti ja Hiina delegatsiooni. Hiinlastele olevat Kiltsi lauavabrikus söögipulki tehtud.

– Teab, et temast on möödunud ronge mõlemalt poolt. Ühelt poolt raudteerongid, teiselt poolt, mööda tänavat, matuse- ja pulmarongid. Jaamahoone ootesaalis on vähemalt üks pulmapidugi maha peetud.

– Teab, et Kiltsis on või on olnud teisigi jaamu: pumbajaam, hobupostijaam, telefonikeskjaam, koorejaam, busijaam, sanitaarepidemioloogiline jaam ehk sanepidijaam, alajaam ja

millest kaks on Ebaverega seotud: Tarapita ja Pitka.

Üritust „Kiltsi 140“ oli tulnud tervitama Elroni rong nimega Susanna. Selle tulek tekitas palju elevust. Juba kaugelt oli kosta tervitusvilet, veduri juhi akna kohal jooksis valguskiri „Kiltsi jaam 140 aastat“. Jaama jõudis Susanna perroonile kogunenud rongihuviliste aplausi saatel. Sõbraliku rongijuhi kabiini juurde tekkis kohe järjekord. Kõik sujus siiski ladusalt, uudishimu sai rahuldatud, vilet sai lastud ja oligi aeg saata Susanna Tartu poole tagasi.

Sellega oli ka üritus otsas. Jääb vaid veel tänada osavõtjaid ja soovida, et vana jaam leiaks teise hingamise. Küllap jääb siis kestma mu kõrvus pea 40 aastat kõlanud parafrazeering laulust „Vana pildiraam“: *Vana Kiltsi jaam kaugeid aegu teab, neid, kes läind on siit luitund jaam mees peab. Vana Kiltsi jaam kaugeid aegu teab, kui kord läheme siit, meidki siis mees peab.*

Madis Michelson

PS. Kõrvu jäi veel ettepanek tuleval suvel, rahvamajale nurgakivipaneku 80. aastapäeval üks korralik aleviku ajaloo tutvustamise päev teha. Pealkirjaga „KILTSI 141“. Miks just Kiltsi? Sellest tulebki juttu juba järgmisel aastal.

Kavandatava päeva õnnestumiseks saavad kõik lahkesti kaasa lüüa. Kui teil on lugusid, pilte, trükiseid või muud Kiltsiga seotud materjale, mida saab kopeerida, pildistada jms, siis võtke palun ühendust Väike-Maarja muuseumi, Väike-Maarja Muuseumisõprade Seltsi või MTÜ-ga Meie Kiltsi.

Kiltsi jaamas peatunud Elroni rong Susanna tervitas kohalolijaid rohke vedurivilega, tablool jooksnud kiri – Kiltsi jaam 140 aastat – aga tekitas suurt elevust. Foto: Ilve Tobreluts

Oodatud Ebavere-Kiltsi kergliiklustee võeti kasutusse

10. septembril avati pidulikult Ebavere-Kiltsi kergliiklustee. Sissejuhatuses matkasid soovijad mööda uut teelõiku Ebavere-Kiltsi. Matkajaid teele saates rõõmustas spordikeskuse juhataja Jane Kool uue valminud kergtee üle: „See on oluline nii jalgsi ja jalgrattastega liiklejaile kui ka spordirahvale. Kui teha kergliiklusteele täisring peale, saab keskmine harjutaja juba paraja treeningkoormuse kättegi.“

pordikeskusesse, tööle tööstusalale ja Väike-Maarja teenindusasutustesse. Lisaks annab uus teelõik võimaluse liikumisrõõmu rahuldamiseks, olgu selleks rattasõit, rulluisutamine või lihtsalt õhtune jalutuskäik.“

Pärast kergtee pidulikku avamist liikus ligi paarsada osalejat koos Väike-Maarja pasunakooriga endise Kiltsi jaamahoone juurde, kus tähistati 140 aasta möödumist Tapa-Tartu raudtee-

Matkajad 10. septembril teel Ebavere-Kiltsi.

Kergliiklustee lõpp-punktis, Kiltsi poe ees räägiti selle olulisusest kohalikule rahvale ning tänati tee valmimisele kaasaaidanud. Vallavanem Indrek Kesküla ütles avamisel: „Koostöö Kiltsi piirkonna elanike, EAS-i, keskkvalitsuse, ehitajate ja omavalitsuse vahel on viinud positiivse tulemuseni ning võimaldanud valmis ehitada üle 3 km uut kergliiklusteed. Koos juba olemasoleva

lõigu valmimisest ja esimesest rongisõidust Tallinnast Tartusse.

Uue jalg- ja jalgrattatee kogupikkus on 3,15 km. Ehitustööd teostas OÜ Nordpont, tööde kogumaksumus oli 358 000 eurot. Objekti ehitamist rahastas Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse, valla omaosalus oli 21%.

Lisaks 2,5 m laiusele asfalteeritud teele ehitati välja üleminek Põltsamaa

Kiltsi noormees Karl-Silver Kõõp sõitis tasakaaluliikuril kergtee avatuks.

Foto: 2 x Ilve Tobreluts

Ebavere-Väike-Maarja lõiguga on kergliiklustee ca 7 km pikk. Võib tõdeda, et jälle üks ühiselt aetud asi on kohalikule elukeskkonnale lisaväärtust juurde andmas. Valminud kergliiklustee muudab liiklemise Kiltsi ja Väike-Maarja vahel oluliselt turvalisemaks, võimaldades kasutada veelgi lihtsamalt raudteetransporti Tartu või Tallinna suunal ning Kiltsi piirkonna inimesed pääsevad kergemini Ebavere tervises-

jõest truupide pikendamise abil, paigaldati tänavavalgustus Kiltsi aleviku piires, rajati truubid ja sadeveekraavid, ehitati välja istepinkidega ooteplatvormid Vao teeristi ja Liivaküla peatustes. Ehitusjärelvalvet teostas AS Taalri Varahaldus.

Aitäh kõigile, kes Ebavere-Kiltsi kergliiklustee valmimisse panustasid!

Ilve Tobreluts

Vallamajas on üleval Laine Kadaku kunstitööde näitus

On saanud juba meeldivaks tavaks, et Väike-Maarja vallamaja koridoride seinu kaunistavad kunstiõpetaja Maie Lepiku kunstiringis osalejate kaunid maalid.

12. septembrist peale on teise korruse koridori seintel uus väljapanek. Seekord eksponeerib oma kauneid, värvikaid ning omanäolisi maale ja joonis-tusi kunstiringi õpilane Laine Kadak.

Maaligaleriid olid koos Laine Kadaku uuendamas õpetaja Maie Lepik, Sirje Voolpriit, Urve Salumäe, Vella Lilieberg, Tiit Ahi ja Inge Lehtlaan.

Väljapanekut saab iga soovija vallamajas uudistada tööpäeviti kell 8.00-16.30.

Toredaid elamusi!

Laine Kadak oma lemmikmaali juures. Pilved ja päikesetõus pärinevad kordi ja kordi Kaarma põldude kohal nähtud taevaalaotuselt, merelained nende all on kunstniku fantaasia vili. Foto: Ilve Tobreluts

Inspiratsioonipäev Rakveres

13. septembril osalesid õpilasesinduse liikmed Lääne-Virumaa noortele suunatud inspiratsioonipäeval, mis toimus Rakvere teatris. Ürituse suhtes olid meie ootused kõrged ning keegi ei pidanud kindlasti pettuma. Päev oli täidetud inspireerivate inimeste huvitavate lugudega. Meile esinesid Rakvere Reaalgümnaasiumi noored koos juhendajaga, kes rääkisid publikule valgusest. Väga põnev oli ka Viljandi Kultuuriakadeemia teatrikunsti 11. lennu ülesastumine. Nad julgustasid noori ise aktiivsed olema ja oma unistuste nimel vaeva nägema. Vabamat õhkkonda löid Joel Juht, Pille Kriisa ja Rakvere JJ Street tantsijad. Joel Juht on ehedaks näiteks, et tippu on võimalik jõuda ka väga madalalt alustades.

Üritusel jagati konkursi „Noor tegija“ auhindu. Väike-Maarja gümnaasiumi õpilasesindus oli nomineeritud preemiatele „Aasta noorteühendus“ ja „Aasta noorte tegu“.

Inspiratsioonipäevale pani oma toreda etteastega punkti Jarek Kasar.

Meie arvates oli tegu väga huvitava üritusega ja on tore, et noorte peale mõeldakse niivõrd palju. Kindlasti leidis iga noor inspiratsioonipäevalt midagi, mida võtta eelseisvasse kooliaastasse kaasa. Jääme põnevusega ootama järgmist aastat.

Mona Seppern
Tiiu Laidsalu

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilasesinduse liikmed

Kõik on uus septembrikuus!

Nagu pealkiri ütleb, stardime meiegi uue hoo, uute liikmete ja uute plaanidega. Väike-Maarja gümnaasiumi õpilasesinduses (ÕE) alustasime oma tööd 2016/2017. õppeaastal kohe septembri alguses, mil salajase hääletuse teel selgus meile uus juhatus ning lisaks tervitasime rõõmsalt kõiki uusi ja vanu liikmeid. Sellel aastal juhvad õpilasesindust presidendina Keneli Pohlak, asepresidendina Richard Veelaid ja sekretärina Mona Seppern. Lisaks on meil ka oma raamatupidaja, kelleks on sel aastal Liisa Siirak.

Tänavu on põhieesmärkideks üksteisevaheline hea kommunikatsioon ning koostöö ja tunne, et see asi, mida me hetkel teeme, on suurepärase nii meile kui ka ülejäänud kooliperele. Praegu-

seks oleme me juba osalenud Leppiku matkal, kus üheskoos tulime võidukale III kohale, ja 13. septembril kogusime ideid Rakveres Inspiratsioonipäeval. 19. septembril alustame uut hooaega meie Esmaspäevase Pagariäriaga, kus ÕE liikmed valmistavad kodus küpsetisi ning kohvikus teenitud tasu eest ostame tarvikke esemeid õpilasesinduse ruumi ning aasta lõpus teeme koos kindlasti midagi toredat. Ma loodan, et see aasta on edukas nii mulle põhikooliõpetajana kui ka kõigile teistele õpilasesinduse liikmetele. Soovime kõigile inspireerivat uut kooliaastat!

Keneli Pohlak

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilasesinduse president

Väike-Maarja muusikakoolis alustab tööd eelklass

Esimene kokkusaamine teispäeval, 27. septembril kell 18.

Eelklass on mõeldud 6 ja 7 aastastele lastele, kellel on plaan astuda järgmisel aastal muusikakooli. Eelkoolis tutvustatakse muusikainstrumente ja oman-

datakse muusikalisi algteadmisi. Eelklassi läbinud saavad muusikakooli ilma katseteta.

Eelklassi õppetasu ühes kuus on 5 eurot.

Info ja registreerimine tel 326 1177 või 503 1910.

Sügis Väike-Maarja raamatukogus

22. septembril tähistame sügise algust koos lasteaia lastega.
28. septembril meenutame Estonia katastroofi raamatunäitusega.
11. oktoobrist kutsume seniore arvutiga tutvust tegema, alustame kell 12.
19. oktoobril on merelaulude õhtu. Laulame koos kapelliga kaasa tuntud viise, alustame kell 17.30
20., 25., 26. oktoobril on ettelugemispäev – mereteemaliste raamatute lugemine.
24. oktoobril – tuntud inimene laenutusletis
Oktoobris seame üles Väike-Maarja kunstnike meremaalide näituse.

Irma Raatma
raamatukogu juhataja

Rendile anda äripind

Väike-Maarja keskalevis
Georgi Majas, Pikk 16
Pind 45,0 m², vesi, kanalisatsioon
Info: **Avo Part**,
tel 505 0276

OÜ Estest PR otab

metsa- ja põllumaad.

Info: telefonidel 504 5215, 514 5215 ja
meiliaadressil: info@est-land.ee

Väike-Maarja gümnaasisti Heiki Sädemi võidupilt jõudis postkaardile

Väike-Maarja gümnaasiumi 10. klassi õpilase Heiki Sädemi joonistus „Puu-du-ta mind“ valiti üle-eestilise heategevusliku joonistusvõistluse „Mina jään“ üheks võidupildiks ning jõudis seeläbi ka SOS Lasteküla toetuseks loodud postkaardile. Samuti on tema töö esindatud konkursi ülevaatenäitusel Tallinnas Viru Keskuses.

Joonistusvõistlus „Mina jään“ toimus käesoleva aasta kevadel XII noorte laulu- ja tantsupeo korraldajate ning SOS Lasteküla eestvedamisel. Korraldajate sõnul oli võistluse eesmärgiks, et iga laps saaks soovi korral toetada SOS Lasteküla tegevust ning et laulu-

Heiki Sädemi võidupilt.

ja tantsupeo teemad ja sõnumid rohkem omaks ja tuttavaks saaksid.

ERR Lastejaama lehel toimunud avalikul hääletusel selgusid joonistusvõistluse kolm võitjat, lisaks Heiki Sädemile Väike-Maarja Gümnaasiumist ka Mirtel Ostra ja Agnes Rohtsalu Friedebert Tuglase nimelisest Ahja Koolist.

Joonistusvõistluse kolmest võidutööst trükkis SOS Lasteküla postkaardid, mille müügist saadav tulu läheb SOS Lasteküla laste ja perede toetuseks.

Heiki Sädemi juhendaja oli Väike-Maarja gümnaasiumi kunsti- ja käsitööõpetaja Eda Erras. Heiki klassijuhataja Kristi Põdra rõõmustas, öeldes, et võit läks õigesse kohta, sest Heiki ongi suure

Heiki Sädemi autogramme jagamas. Foto: 2 x Eda Erras

Väike-Maarjas sõlmisid õpilased õpetajatega lepingu

Tänavune kooliaasta algas Väike-Maarja gümnaasiumis ja õppekeskuses teisi, sest kogu koolipere sidus end individuaalselt koolirahu lepinguga.

Üle-eestiline koolirahu leping sõlmitakse iga kooliaasta alguses, 1. septembril Koolirahu tseremoonial MTÜ Lastekaitse Liidu, haridus- ja teadusministri, Koolirahu linna esindaja, Eesti Õpilasesinduste Liidu ja MTÜ NÜ Tore vahel. Samuti allkirjastavad igas koolis koolirahu lepingu õpilased ja õpetajad. Väike-Maarjas on seda siiani teinud õppeaasta avaaktusel koolidirektor ja õpilasesinduse president. Seekord viidi aga koolirahu igale koolipere liikmele lähemale. Nimelt loeti lepingud klassijuhatajatundides ette ning selle all-

kirjastasid klassijuhataja ja iga õpilane oma käega. Olulise sõnumiga lepingud rändasid aukohale klassiruumide seintele. Seejärel toimus aktusel ka koolirahu avalik kinnitamine, sedapuhku andsid allkirjad Väike-Maarja gümnaasiumi ja õppekeskuse direktor Marje Eelmaa, gümnaasiumi õpilasesinduse president Keneli Pohlak, õppekeskuse õpilasesinduse president Angelyka Ilus ning gümnaasiumi ja õppekeskuse õpetaja Edgar Tammus.

Koolirahu leping lubab tänavu järgmist:

“Soovides, et 2016/2017 õppeaastal valitseks meie koolides tõine ja sõbralik meeleolu ning õpilaste ja õpetajate

koostöö tugineks teineteise mõistmisele ja usaldusele, lepime kokku järgnevas:

Märkame, kuulame ja tunnustame üksteist.

Oleme sallivad, hoiame kokku ja aitame üksteist.

Hoidume vägivallast ja meelemurkidest – kool peab olema turvaline ja mõnus paik!

Teeme koostööd ja osaleme aktiivselt koolielus.

Armastame õppimist ja õpetamist!”

Heili Nõgene

gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

Väike-Maarja gümnaasiumi spordinädal oli mitmekülgne

Nagu ikka, oli kooliaasta üks algusnädalaid sportlikult mitmekülgne. Sügisest spordinädalat pidasime tänavu 12.-16. septembrini.

Algklasside majas sisustasid erinevaid päevi spordiviktoriin, osavus- ja jõumängud, disc golf ehk taldrikugolf. Teisipäeva pikad vahetunnid olid aga tänu 4. klassile ja õpetaja Helvele tantsulised. Ühist spordipäeva peeti algklasside majas 16. septembril ning siis võisteldi 60 meetri jooksus, palliviskes, kaugushüppes ja pikamaajooksus.

Gümnaasiumi peamajas toimusid nädala jooksul kehalise kasvatusetundides GPS-i põhine orienteerumine, disc golf ja mälumäng, mille teemaks oli „eestlased Rios“. Ühisele spordipäevale 14. septembril koondusid võistlused 60 ja 400 meetri jooksus, kaugushüppes, palliviskes ja kuulitõukes. Klasside vahel peeti spordipäeval jalgpallivõistluseid.

Spordinädala eestvedajateks olid algklasside majas õpetajad Egne ning kehalise kasvatusetõpetaja Tauno. Korraldajate abideks olid kõik klassijuhatajad ning õpetajad, kel sel päeval algklasside majas tunnid. Gümnaasiumi peamajas vedasid spordinädalat kehalise kasvatusetõpetajad Geidi ja Tauno

5.-6. klassi jalgpallivõistluste autasustamine. Foto: Ly Ipsberg

ning huvijuht Helina. Kohtunikeks olid õpetajad, keda abistasid kehalise kasvatusetunnist parasjagu vabastatud õpilased ning abikäe ulatanud lapsevanemad.

Kooli Facebooki lehel ja kodulehel oli kõigil võimalus nädala jooksul vastata sporditeemalistele päevaküsimus-

tele ja võita väikseid auhindu.

Spordinädala parimad tulemused on tutvumiseks väljas Väike-Maarja gümnaasiumi kodulehel.

Heili Nõgene

gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

Holokausti-teemaline koolitus Ameerikas

Selle aasta 20.-25. juunini osalesin Ameerikas Ohio osariigis Cincinnati linna Holokausti- ja humaansushariduse keskuses (The Center for Holocaust and Humanity Education) holokausti õpetamise teemalisel koolitusel.

Mitu kuud enne jagati emakeeleõpetajate listis teade, et USA saatkond koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga võimaldab kahele ajaloo ja ühiskonna või kirjanduse õpetajale ookeanitaguse koolituse. Kuna holokaust huvitab teemana nii mind isiklikult kui ka esineb kirjandusõppes läbi Anne Franki päeviku taustateemana, oli minu huvi osalemiseks suur. Ilmnes, et kahele kohale kandideerijaid oli vaid ühe käe sõrmede jagu, ning osutusingi valituks.

Mari-Vivian Ellam ja ajalooõpetaja Jaanus Iva pärast koolituspäeva Cincinnati linnaga tutvumas. Foto: Erakogu

Täiesti ausalt – nädalase koolituse jooksul ei näinud ma Ameerikat peaaegu üldse. Päevad mõõdusid klassiruumis, kus ajalooõpetajast Eesti kolleegiga olime ainsad eurooplased auditooriumis. Minu eelarvamus ameeriklaste kui üliavatud ja ülisuhtlevatest inimestest murdus. Nagu ka kõik muud eelarvamused, mis puudutasid toitu, mist, pealiskaudust, kiipsmailingut ja smooltookit. Ameerika õpetajad olid üsna samasugused nagu meie õpetajadki ning näha oli, et ka neil on palju tööd ja palju väljakutseid.

Koolitus ise oli väga professionaalne, materjalirikas (mul paluti kaasa võtta tühi kohver, mis naastes oli raamatuid, CD-sid, voldikuid ja konsepte täis) ja emotsionaalne. Kõige suurem rikkus sellel koolitusel olid ilmselt läbielanute ja nende järglaste tunnistused. Kui esimene II maailmasõja põgenik pulti astus, kõnelema hakkas ning, nagu mulle näis, ta silmast pisar kukkus, läks mul endal ka pilk mitmeks minutiks häguseks ning nutt oli hiljemgi mitmel korral kurgus (jah, eks ameeriklased oskavad emotsioone kruttida). Aga nad oskavad ka teadmistes väga põhjalikud olla. Holokausti uurimise keskus teeb väga põhjalikku ja pidevat tööd, suheldes läbielanutega, kogudes infot, töödeldes, lugedes materjale, päevikuid, külastades erinevaid paiku Euroopas.

Üsna mitmel hetkel klassiruumis istudes unustasin, et olen seal- mitte siinpool lompit, sest oma mõtetes viibi-

sime tundide kaupa Euroopas. Küsisin endalt mitu korda, miks tulin Eestist Ameerikasse, tuhandete kilomeetrite kaugusele, et teada saada, mis juhtus päeva-paarise autosõidu kaugusel Poolas.

Sellele mõtlesin ka siis, kui valmistasin kõneks, mille koolituse korraldaja mul viimase päeva pidustuse tarbeks pidada palus. Neile väga meeldis mõte, et ameerikalik uurimus aitab teemat näha teisest rakursist, distants on vahel, puudub süütunne, puuduvad tabud, puuduvad oma rahva kannatused, mis holokausti-koledusi tühisemaks kustutaks.

Pärast Ameerikas käiku tekkis mul huvi Euroopas korraldatud koolituste vastu. Kas need, kes pärast vangit-

Lugemispesad juhatavad Kiltsi õpilastele tagasiteed lugemise juurde

Kõikjal räägitakse aina e-riigist ja digiajastust. Ega ei vaidlegi väga vastu. Arvutite õppetöösse kaasamine on toonud meie õpilastele palju väärtuslikku infot, õppematerjali näitlikustamine on tunduvalt lihtsam ja võimalused palju laialdasemad. On juba harjumuspärane kasutada igas tunnis kaasaegse tehnika abi, on võimalus kasutada e-õpikuid, palju on lahendaid õpikeskkondi, keele õppimine läbi mängude annab tulemusi nii eestikeelsete kui muukeelsete laste puhul. Iseenesest mõistetav on igas klassiruumis projektor, uuendatud arvutiklassi mahub klassitäis õpilasi, digitahvel annab võimalusi lastes huvi äratamiseks ja silmaringi avardamiseks.

Samas on digipööre kaasa toonud ka miinusemäärgiga nähtuseid. Õpilaste suhtlusoskus on langenud, meedias kasutatavad väljendusvormid ei oma enam emakeelset tähendust, õpilaste käekiri on tunduvalt kehvemaks läinud, lugemisoskus halvenenud, arvuti õigekirjakontroll parandab grammatikavead, füüsilised võimed on vähenenud, prillidega laste arvu suurenemine viitab ilmselgelt nägemise halvenemisele.

Oleme Kiltsi koolis otsustanud arvutiseerimise kõrval pöörata suuremat tähelepanu koolikeskkonna õdusamaks muutmisele ning õpilaste lugemisoskuse parandamisele. Jõulupeoloterii ja emadepäeva oksjonist saadud tulu otsustasime investeerida lasteraamatutesse, mille kaunid illustatsioonid ja

eakohane sisu meelitaksid lapsi lugema. Sealt edasi arenes idee sisustada algklasside ruumid lugemispesadega. Aga pesa peab ju olema mõnus ja pehme! Mis muud, kui õpetajad jälle õmbrema, seekord padjakatteid, et igal koolilijütsil oleks võimalus tahtmise korral oma padi võtta. A. J. von Krusensterni nimelise MTÜ toetusel soetasime padjad ja praeguseks on suure pehme vaiba peal võimalik kasvõi pikutada. Seda võimalust on lapsed agarad ära kasutama. Riivilitel lebavad Siima Škopi ja Edde Peebo kaunistatud muinasjutud kuuluvad lastekirjanduse klassikasse ega jäta kedagi külmaks. Rõõm oli kuulda ühe väikese poisi reageeringut raamaturiiuli ees: „Õpetaja! Ma päris hästi lugeda veel ei oska, kas ma võin pilte vaadata?“ Lugemispesa raamatud on

varustatud ex-libristega, kui mõni neist juhtub rändama minema, siis palun juhatage talle tagasiteed.

Meil on ka mõte koostöös lapsevanematega kaasata algklasside lugemiskogemusse loomad. Lugemiskoertest on kuulnud vast igaüks, aga miks mitte lugeda raamatut ette jättes Jussile või rott Ruudile!? Kõigil peredel pole võimalik võtta koju lemmikloomu. Las siis kord nädalas tuleb lemmik meie juurde kooli. Lugemiskoerale ettelugemise eesmärgiks on soravam lugemisoskus ning julguse ja motivatsiooni kasv selle harjutamisel. Sest vaid harjutamine teeb meistriks! Esimesena asub lapsi innustama suur ja karvane Kailash, ootel on mustavalekirju küülik Juss. Oleme näinud lemmikloomapäeval lastel kaasas palju põnevaid loomi, ehk saame edaspidi neidki õppetöösse kaasata. Kailash on koolituse läbinud ja juba kogemustega lugemiskoer. Käisime kevadel Porkuni kooli erivajadustega laste juures külas ja emotsioonid olid väga positiivsed, vähemalt lastel. Koeral kommentaarid puudusid.

Kavatseme kevadel ajalehe kaudu kõiki huvilisi teavitada, kuidas meie muudatused lastele mõjunud on. Kui midu loetakse tibusid sügisel, siis meie teeme vastupidi – kokkuvõtte teeme kevadel.

Merje Leemets
 Kiltsi põhikooli direktor

Uudised noortekeskusest

Uued töötajad
 Alates septembrist on noortekeskusega liitunud **Anu Loorits ja Egle Pent**. Kohtuda saab nendega nii Simuna kui Väike-Maarja noortekeskuses.

keegi. Äntu Sinijärve ääres õnnestus mõlemal vahetusel peale veeohutuse harjutusi grillida ja nautida vihnavaba tööpäeva lõppu.

Maleva esimese vahetuse lõppedes ootas kõiki merekultuuriaastale

Malevlased lodjaga Jõmmu lõbureisil Emajõel. Foto: Erakogu

Malev
 Juunis ja augustis osales 53 valla noort töö- ja puhkelaagris ehk malevas. Varasemate aastate traditsioonilistele töökohtadele kalmistul ja muudel heakorratõõdel lisandusid seekord ka uued töökohad muuseumis, hooldekodus, Kaarli talus.

Kõik noored said osaleda Tiit Sabeli (Lääne-Virumaa Rajaleidja Keskus) läbi viidud karjäärinõustamise töötoas. Katrin Jaanimägi Töötukassast tutvustas tööeluga seonduvaid vajalikke teadmisi seadusandlusest ning praktilisi oskusi CV ja motivatsioonikirja kirjutamisel.

Maleva programmi oli kaasatud kohalik noorsoopolitseinik Riina Kaur, kes tutvustas noortele nende vanusega seotud seadusi ja meelemürkide ohte. Andero Põllu poolt oli kavas veeohutus. Esimese vahetuse noored said kohe suve alguses meelde tuletada veeohutuse reegleid. Vapramad said Äntu Valgejärves omal nahal päästmisvõtteid harjutada, suurem osa piirdus kuiva trenniga. Teise vahetuse ajaks augusti lõpus olid ilmad juba nii palju jahedamad, et vett proovida ei soovinud

kohaselt väike merereis Tallinna lähel ajaloolise purjelaevaga Kajsamoor. Teise vahetuse lõpureis viis Tartusse, kus lodi Jõmmu tegi noortele lõbureisi Emajõel. Paljude jaoks olid need esi-

Näituse „Püksitaskud“ avamine Väike-Maarja muuseumis lõpetas tänavuse malevasuue. Foto: Aare Treial

mesed veesõidud, mis jätsid kindlasti positiivse mälestuse malevasuvest.

30. augustil lõppes malevasuvi ametlikult Väike-Maarja muuseumis näituse „Püksitaskud“ avamisega. Muuseumi klassitoa seni kasutuseta olnud

vitriinisahtlites võib nüüd näha läbi aegade kooliõpilaste püksitaskutes kaasas olnud asju: knopkad, Rubiku kuubik, mängukaardid, kirjaklambrid, tikutopsid jms. Kahte sahtlisse võivad külastajad omalt poolt lisada kooliajal püksitaskutes kaasas kantud esemeid. Näituse valmimisele aitasid kaasa Marleen Marjapuu, Emma Laansalu, Eikki Eikkinen, Richard Veelaid.

Eraldi tänan panuse eest maleva õnnestumisse:

- Marju Metsman, Leie Nõmmiste, Eret Tobreluts;
- Väike-Maarja valla raamatukogu, Väike-Maarja seltsimaja;
- Aimar Türrsal ja Vennad Vedu;
- Kadri Kopso ja Kaarli talu;
- AS Põlluvara;
- Eesti Noorsootöö Keskus;
- Väike-Maarja vald.

Noortekeskused nii Simunas kui Väike-Maarjas on avatud:
septembris esmaspäevast reedeni 14.00-18.00,
oktoobrist lisandub üks pikem õhtu neljapäeviti.

Marge Loo
 noortekeskuse juhataja

Sissejuhatus uude kooliaastasse Simunas

Pihlakad punavad, õunapuud on raske saagi all lookas, vahtrad Simuna kooli õuel eputavad esimeste värviliste lehtedega. Rändlinnud sätivad lahkuma. Õõpimedus saabub varakult. Kas tõesti juba suvi läbi?

„Läbi jah!“ hüüab Tarkusepäev 1. septembril ja juhhib kaheksa elevil koolijütsi üheksandike käekõrval rahvamaja saaliustest sisse. Siin ootavad 1. klassi astujaid kooli logolt pärit Ussike ja tema Aju, kes juhatavad Maili, Martti, Liselle, Caroliina, Meriti, Mattiase, Merili, Joosepi ja õpetaja Eda aukohale istuma. Lauldakse, peetakse kõnesid, antakse aabitsad, kingitakse lilli, soovitakse õnne ja jõudu algavaks õppeaastaks.

Koolipere tunneb rõõmu vastvalminud lasteaja juurdehitusest ja uue ilme saanud mänguväljakust.

Üheksandikud mõtisklevad viimase kooliaasta alguses:

Gilly: „Mäletan hästi seda 1. klassi astumise päeva. Ma olin siis täpselt sama närvis ja kohkunud nagu ma olin nüüd, kui tulin üheksandasse klassi. Ootan väga lõpetamist, et saaksin minna uude kooli.“

Timo: „Lõppude lõpuks saab põhi-kool läbi. Eriti tore oli olla siin koolis.“

Heli: „See aasta võiks kiiresti minna. Eksamid korralikult tehtud ja edasi õpima.“

Kailiki: „See tunne, et olen üheksandas klassis pole siiani kohale jõudnud.

Imelik on olla kooli kõige vanemas klassis. Alles oli see aeg kui mind 1. klassi viidi. 1. klassis oli meid neli – kõik tüdrukud. 9. klassis on meid viis – kaks poissi ja kolm tüdrukut. Mõnes mõttes ma ootan kooli lõppu aga samas on kartus uue kooli ees. Kõigi kaheksa aastaga jooksul on olnud palju mälestusi (nii häid kui halbu), mis meelde jäävad.“

Geiddo: „Soovin reisida klassikaaslastega nii Eestis kui ka väljapool.“

Direktor on rahulolev, sest kõik õpetajad ja töötajad on olemas ning maja valmis vastu võtma 46 lasteaialast ja 77 õpilast. Õppeaasta võib alata uue hooga.

Ja algabki:

- 6. septembril võisteldud Lääne-Virumaa noorte algklasside kergejõustikuvõistlustel.

- 7. septembril edukalt läbitud tule-
tõrje evakuatsiooniõppus.

- 8. septembril osaletud kahe sega-
ja ühe täiskasvanute võistkonnaga Lep-
piku võistlusmatkal.

- 9. septembril külastatud Simuna
Vabatahtlikku Tuletõrje Seltsi.

- 12.-16. septembril läbi viidud
spordinädal, mille lõpetas vastavateema-
line öölaager.

- 19.-23. septembril korraldatud
kooli sööklas „Nunnunäitus“.

Simuna kooli direktor
Kaja Põldmaa

Hingelinna puudutusest

28. juuni varahommikul oli võimlaesine parkla sagimist täis – 16 Simuna kooli õpilast ja neli õpetajat ootasid bussi, et üheskoos sõita Tallinnasse viiendale massvõimlemispeole „Hingelind“. Meie kooli õpilased ei ole varem nii suurel peol osalenud ja nii olid ärevuses nii võimlejad, kui neid saatvad vanemad. Ees ootas viis proove ja esinemisi täis päeva.

Tallinnasse jõudes saime hea uudisena teada, et meie koolile oli Tallinna Reaalkoolis eraldatud eraldi klassiruum, mis sai viieks päevaks meie „koduks“.

Et laupäevastel etendustel, kus osales 5000 võimlejat, kõik hästi välja tuleks, algasid proovid juba teisipäeval. Staadionile jõudes tuli kõigepealt üles otsida staadionimurul olevad numbritega märgid ja knopkad ning neid tuli kogu aeg jälgida, et rivid sirged ja joonised õiged oleksid. Pikkadest proovidest (kus kõige raskem oli ootamine) hoolimata oli vaimustav tunne olla üks 600-st DNA võimlejast või siis üks mitmesajast „kännuämblikust“. Proovid tegid raskeks ka muudatused kavades, joonistesse minemine ja olemine ning kuumalt paistev päike.

Kui päikesest põlenuna „koju“ sõitsime, ei olnud keegi väsinud, vaid tant-

simisest saadud head tunnet jätkati lauldes. Proovidest vabal ajal käidi Tallinna vanalinnas, Solarises ja väiksed käisid ka loomaaias.

Kui proovides läks üht-teist veel segamini ja enne esinemisi oli närv sees, siis juba peaproovis oli tunne, nagu oleks midagi suurt ja vägevat saavutatud! Äge oli tantsida Tanel Padari, Ott Leplandi, Karl-Erik Taukari ja Getter Jaani *live*-esituse saatel ning kõik raskused olidki kadunud.

Kuna seltskond oli kokkuhoidev ja vahva, möödusid päevad liigagi kiiresti. Võimlemispidu telerist vaadates ja mustreid imetledes oli uhke tunne, aga kohapeal olla oli kordades vahvam. Võimlemispeol osalemine oli võimas kogemus, mis väärib osalejate arvates kogemist ja soov viie aasta pärast taas võimlemispeole minna, pakitseb hinges.

Lääne-Viru Kultuurkapital, K & G Saarelt OÜ, Simuna Ivax OÜ, Helges Toming, Simuna Kool ja direktor Kaja, õp Triinu, õp Eda ning lapsevanemad – aitäh! Ilma Teie toetuseta ei oleks Hingelind meid nii sügavalt puudutanud.

Kristina, Birgiti, Renita, Kristi ja Jonete kirjutiste põhjal
Tiia Lepp

Foto: Triinu Pohlak

Simunas peeti viiendat korda perepäeva

Perepäev tõi lastele huvitavaid tegevusi. Foto: Kalev Viiksaar

Viies Simuna perepäev toimus sellel aastal 21. augustil. Suur aitäh kõigile osalejatele, esinejatele ja abilistele!

Oli päev täis tegevusi ja võimalusi, mida iga päev Simuna piirkonna elanikud ja külalised kohapeal nautida ei saa.

Tore oli kuulda, kuidas päeva lõpus kojumineva pere kõige nooremad

liikmed olid nii imestunud selle üle, et kas tõesti tuleb juba ära minna või ühe vanema perepäevalise mõtet, et terve päeva oma inimestega koos olles tekib ühtse pere tunne.

Selline tagasiside annab tohutul hulgal jõudu ja aitab taastada energiat, mida perepäeva korraldamine nõuab.

Heal sõnal ja avatud olemisel on suur jõud! Aitäh kõigile, kes seda mõistavad ja selliselt oma inimesi kohtlevad!

Selleks, et ka järgmistel aastatel oleks perepäeval põhjust kokku saada, on vaja maha istuda ja mõelda, kuidas edasi. Ootan Simuna elanikelt ja selsidelt julget tagasidet ja ettepanekuid, kuidas ja millega perepäeva tulevikus sisustada ning loodan väga, et on veel inimesi ja organisatsioone, kes on valmis perepäeva korraldamises kaasa lööma. Ainult siis saame ka järgmisel

Pilk laadaplatsile. Esiplaanil Simuna naisteklubi pakutud maitsvad hõrgutised. Foto: Mary Tammet

aastal perepäeva pidada.

Liivika Harjo

Simuna perepäeva korraldaja

Ürituse toimumist toetasid siseministerium, Kodanikuühiskonna Sihtkapital ja Väike-Maarja vald.

Simuna naisteklubi tutvus kaunite Tartu koduaedadega

Simuna rahvas Juhani puukoolis...

22. juulil külastasime naisteklubiga Tartu kauneid koduaedu. Ilusate aedadega tutvumine on meie klubi ammune traditsioon. Aastate jooksul oleme käinud vaatamas nii maakodusid kui linnaaedu. Kõik aiad on olnud omanäolised ja huvitavad. Suurt rõõmu pakub suhtlemine aia rajajatega. Nende inimeste kogemustest aia kujundamisel ning taimede valikul ja hooldamisel on olnud palju õppida.

Sellesuvisel reisil saime kogeda väga eriilmelisi koduaedu ja külastada Juha-

Suur tänu Tartu linna arboristile Kairele, aitäh Leiele ja bussijuht Reinule, Liivikale, Kajale ja Simuna koolile. Tänu teile sujus meie aiareis suurepäraselt. Tänu ka kõigi-

ni puukooli. Ekskursioonil puukooli telgitagustesse saime näha, kuidas käib taimede istutus pottidesse ja kuidas taimmaterjali ületalve hoitakse. Loomulikult said kõik soovijad taimi ka kaasa osta.

le osalejatele, kes kiirel suvisel päeval leidsid aega aedu väisata.

21. augusti Simuna perepäeval oli naisteklubi kohvik samuti kohal. Täna kõiki küpsetajaid, võileivameisterdajaid. Tänu müüjatele, telgipüstitajale ja Madisele.

15. septembril toimus Simuna raamatukogus naisteklubi koosolek. Rääkisime tehtust ja arutasime tuleviku plaane. Kohvikuüritustega alustame oktoobris.

Mary Tammet

Simuna naisteklubi

... ja Tartu kaunites koduaedades. Foto: 2 x Erakogu

Väike-Maarja eakate suvesõit viis Lõuna-Eestisse

7. juuli varahommikune ilm ei tõotanud midagi head, kui meie ekskursioobuss hommikul seitsme ajal Väike-Maarjast minema vuras. Olime siiski optimistlikult meelestatud.

Esimeseks peatuspaigaks sai Siimusti keraamikatehas, mille ajaloost kuulsime põhjaliku ülevaate. Nägime nii valmivat kui valmis toodangut ja saime üht-teist kaasagi osta. Edasi läks sõit Lõuna-Eesti poole. Otepää linna ekskursiooni käigus külastasime kirikut ja lipumuuseumi, nägime 500 meetri pikkust 11 rajaga kivide labürinti.

Järgmiseks elamuseks kujunes vaa-de Tehvandi suusahüppetornist, kuhu on võimalik ronida ka jalgsi. Meie kõik eelistasime liftisõitu. Tehvandi staa-

dionikohvikus sõime maitsva lõuna. Saime võimaluse külastada kohvikuga samas majas asuvat Tehvandi talispor-dimuuseumi, mille eksponaatideks on meie talisportlaste võidetud medalid, võistlusvahendid ja -riietus.

Edasi läks sõit Sangaste lossi suunas. Meie supertore giid pajas lähemalt Pühajärvest ja selles asuvatest Sõsarsaartest. Giidil oli palju muisten-deid ja legende, mida ta väga emotsionaalselt rääkis. Saime teada sedagi, et kauneim kool on Pühajärve põhikool.

Sangaste loss on arhitektuuri poolest üks Eesti kaunimaid. Tema ruumides asub Eesti rukkimuuseum. Omaete vaatamisväärsus on lossipark koos talveaiaga. Just 7. juulil avati seal pidu-

likult purskaev. Saime teada palju huvitavat Sangaste lossi kohta kui ka rukki kasvatamise ajaloost.

Ekskursiooni viimane peatus oli Äksis, kus külastasime Jääaja Keskust. Nautisime põnevaid eksponaate ja kuulasime sealse giidi huvitavat juttu.

Siis saabus aeg bussi nina kodu poole pöörata. Väike-Maarjas oli kogu päev vihma sadanud, meie aga pääsime täiesti kuiva nahaga.

Kohtume järgmise aasta suvisel ekskursioonil, sest Eestimaal on palju kauneid kohti avastada!

Inge Lehtlaan

reisiline

Huviringide tegevus sügisel 2016 Väike-Maarja seltsimajas

Huviringid, ringijuhid ja esimeste kokkusaamiste ajad:

- **Härmalõnga naisansambel** – juhendaja Valve Libene
 - 4. oktoobril kell 12.00 seltsimaja teisel korrusel
- **Tantsurühm Kuremarjad** – juhendaja Ilme Sein
 - 11. oktoobril kell 13.00 seltsimajas
- **Kunstiring täiskasvanutele ja õpilastele** – juhendaja Maie Lepik
 - 4. oktoobril kell 18.00 täiskasvanud;
 - 6. oktoobril kell 18.00 õpilased (1.-9. kl, kohtade arv piiratud. Esimesel korral ootame uusi tulijaid koos lapsevanemaga.) Tunnid toimuvad Väike-Maarja gümnaasiumis klassis 202
- **Näitering** – juhendaja/lavastaja Tiit Alte
 - 5. oktoobril kell 18.00 seltsimajas
- **Noorte idamaise tantsu ring „Kallita“** – juhendaja Kerli Võrno
 - Alustab oktoobris. Huvilistel registreerida tel 523 9774, Väike-Maarja seltsimaja
- **Kiltsi laulu- ja tantsuring** – juhendaja Merike Hövelson
 - 3. oktoobril kell 14.00 Kiltsi raamatukogus
- **Täiskasvanute showtants** – juhendaja Anneli Kalamäe
 - Alustab oktoobrist. Kõik endised

ja praegused Anneli tantsijad, andke endast teada telefonil 5196 2668.

- **Noorte tantsurühm Maarjake** – juhendaja Anneli Kalamäe
 - 3. oktoobril kell 18.00. Trennid toimuvad spordihoones esmaspäeviti ja neljapäeviti.
- **Stuudio Alima** tantsutund hakkaks toimuma neljapäeviti kell 17.30- 18.45 alates 6. oktoobrist, kui saab kokku vajaliku arvu osalejaid! Palun kindlasti ennast registreerida nii uutel kui varasemalt osalenud tantsuhuvilistel. E-post: epp.kaljos@mail.ee tel: 5563 8128

Kui rühma kokku ei saa, siis võimalus osaleda Tamsalu, Rakke või Rakvere treeningutel, www.alimastuudio.weebly.com

• Väike-Maarja seltsimajas tegutseb **klubi Härmalõng**. Klubi korraldab kord kuus pühapäeviti meeleolukaid kokkusaamisi. Selle hooaja esimesed kokkusaamised toimuvad 9. oktoobril ja 6. novembril.

Kalev Pärtelpoeg

Väike-Maarja seltsimaja juhataja
 Telefonid: 326 1837, 5302 4437
 e-mail: seltsimaja@v-maarja.ee

Põlvkondade kuu Simuna rahvamajas

1. oktoobril kell 13.00 – väikeses saalis: Simuna naisteklubi ja rahvamaja kutsuvad keskpäevakohvikusse.

Näituse „Kihelkonna keskus Simuna“ avamine. Näitust tutvustab Simuna Muinsuskaitse Seltsi esimees Matti Preem. Kohvikust saad kohvi, teed ja naiste poolt valmistatud hõrgutisi osta.

kell 15.00 – suures saalis **KATRIN KARISMA KONTSERT**. Tasuta. Tule ise ja võta ka sõber kaasa!

8. oktoobril kell 14.00 – lastefilm **Vahtramäe Emil & Ida**

kell 15.00 – **Teadus-ja mullipidu õhupallidega**. Kohal on Mullimeister OÜ. Tasuta

15. oktoobril kell 20.00 – **noorteõhtu „Simuna rockib!!!“** (vanusele 18+)

- Peo paneb püsti KalevBand
- Soovituslik teemakohane riietus
- Pidu on laudadega

Pääse 5 eurot. Pääsmete eelmüük, info ja laudade broneerimine rahvamajas või tel 323 7217

22. oktoobril kell 19.00 – **...MAJA 55. SÜNNIPÄEV**

- Üles astuvad rahvamaja isetegevuslased
- Tantsuks mängib ansambel PARVEPOISID
- Varieteeshow Sissy& Grandis
- Suupisted Nurme Talu Köök OÜ-lt
- Avatud on PUHVET

Pääse 5 eurot (pääsmed ainult eelmüügis!)

NB! Palun broneeri koht ja osta pilet välja hiljemalt **18. oktoobriks** rahvamajast

28. oktoobril kell 17.00 – väikeses saalis **Simunapäeva tähistamine**

- Loodusvaatleja Kairo Kiitsaku **fotonäituse „Maa ja taeva vahel“ pidulik avamine**
- Avatud naisteklubi kohvik

Tantsuselts Tarapita kutsub tantsima!

Tantsuselts **Tarapita** alustab uut hooaega ja ootab oma ridadesse täiskasvanud tantsijaid.

Kui oled mõelnud, et tahaksid rahvatantsu tantsida, esineda, uusi tutvusi saada, trenni teha ja nautida kõike seda koos fantastiliselt toredate inimestega, siis tule trenni!

Olete oodatud ise, paariviisi või sõpradega esmaspäeval, **3. oktoobril kell 19.00 Väike-Maarja gümnaasiumi algklassidemajja**.

Eeldame segarühmas tantsimisel paarilise olemasolu, kuid teame, et partneri leidmine võib võtta aega, seega esimestele treeningutele võib tulla ka üksinda. Kui leidub üksikuid mees-terahvaid, siis nemad võivad julgelt tulla ka ilma paariliseta.

Tantsimisteni!

Sündmuste kalender

24. septembril kell 11.00 Väike-Maarja spordihoone sünnipäevaturniir võrkpallis. Info: Jane Kool, tel 518 4071

24. septembril kell 14.00 vastupanuvõitluse päeva tähistamine mälestusmärgi “AVISPEA MÕÖK” juures. Tutvustatakse vastilmunud Ruuben Lamburi mälestusteraamatut “Alutaguse Saaga”. Oodatud on kõik huvilised ja sõnavõtud. Info: Raul Oja, tel 5306 2980

26. septembril kell 18.00 valla meistrivõistlused mälumängus, I voor Georgi söögitoas. Info: Ivar Lass, tel 5396 1167

1. oktoobril kell 13.00 Simuna rahvamaja väikeses saalis Simuna naisteklubi keskpäevakohvik. Näituse „Kihelkonna keskus Simuna“ avamine. Näitust tutvustab Simuna Muinsuskaitse Seltsi esimees Matti Preem.

Kell 15.00 suures saalis Katrin Karisma kontsert. Tasuta. Info: Auli Kadasik, tel 323 7217

8. oktoobril kell 14.00 Simuna rahvamajas lastefilm Vahtramäe Emil & Ida.

kell 15.00 Teadus- ja mullipidu õhupallidega. Tasuta. Info: Auli Kadasik, tel 323 7217

9. oktoobril kell 13.00 klubi Härmalõng Väike-Maarja seltsimajas. Esineb Ervin Lillepea. Pidu enda kaetud laudadega. Pilet 3 eurot. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

15. oktoobril kell 20.00 Simuna rahvamajas noorteõhtu „Simuna rockib!!!“ (vanusele 18+). Peo paneb püsti KalevBand. Pidu on laudadega, pääse 5 eurot. Pääsmete eelmüük, info ja laudade broneerimine rahvamajas või tel 323 7217

18. oktoobril kell 18.00 valla meistrivõistlused koroonas, I voor Triigi spordihoones. Info: Aule Rebane, tel 5666 0404

20. oktoobril „SERIAALIVABA ÕHTU“, vol 1 Ebavere tervisespordikeskuses, start avatud **kell 18.00-19.00**. Info: Jane Kool, tel 518 4071

22. oktoobril kell 19.00 Simuna rahvamaja 55. sünnipäeva tähistamine. Tantsuks mängib ansambel PARVEPOISID. Varieteeshow Sissy & Grandis. Pääse 5 eurot (pääsmed ainult eelmüügis!). Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

24. oktoobril kell 18.00 valla meistrivõistlused mälumängus, 2. voor Simuna rahvamajas. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

25. oktoobril toimub TK-Teami kaasaegse õpikeskkonna päev Väike-

Maarja gümnaasiumis ja õppekeskuses. Info: vmgym@v-maarja.ee ja vmgym@v-maarja.ee

28. oktoobril kell 17.00 Simuna rahvamaja väikeses saalis Simunapäeva tähistamine. Loodusvaatleja Kairo Kiitsaku fotonäituse „Maa ja taeva vahel“ pidulik avamine. Avatud naisteklubi kohvik. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

6. novembril kell 12.00 14. Reinipauli sügisjooks Ebavere tervisespordikeskuses. Info: Ants Einsalu, tel 529 4245

6. novembril kell 13.00 klubi Härmalõng Väike-Maarja seltsimajas. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

12. novembril kell 11.00 Väike-Maarja muuseumi 30. aastapäeva konverents Väike-Maarja seltsimajas. Info: Marju Metsman, tel 526 3831

14. novembril kell 18.00 Väike-Maarja muuseumi 30. aastapäeva tähistav mälumäng „Paikonna avatud mälu“, valla meistrivõistlused mälumängus, 3. voor Väike-Maarja muuseumis. Info: Marju Metsman, tel 526 3831

17. novembril „SERIAALIVABA ÕHTU“, vol 2 Ebavere tervisespordikeskuses, start avatud **kell 18.00-19.00**. Info: Jane Kool, tel 518 4071

22. novembril kell 18.00 valla meistrivõistlused koroonas, II etapp Triigi spordihoones. Info: Maili Tannbaum, tel 5194 8737

23. novembril kell 18.00 valla meistrivõistlused sulgpallis, I etapp Väike-Maarja spordihoones. Info: Indrek Kesküla, tel 510 7460

24.-27. novembril VIII Väike-Maarja Muusikafestival – muusikalised üllatused, kontserdid, töötoad, salongiõhtud. Info: Marju Metsman, tel 526 3831

6. detsembril kell 18.00 valla meistrivõistlused lauatenнисes, I etapp Triigi spordihoones. Info: Väino Stoltzen, tel 5698 2661

8. detsembril „SERIAALIVABA ÕHTU“, vol 3 Ebavere tervisespordikeskuses, start avatud kell **18.00-19.00**. Info: Jane Kool, tel 518 4071

19. detsembril kell 18.30 valla meistrivõistlused laskmises, lamades laskmine, 1. etapp õppekeskuse lasketiirus. Info: Toomas Puust, tel 5552 3028

25. detsembril kell 12.00 iganaise ja -mehe jõulu mitmevõistlus Väike-Maarja spordihoones. Info: Jane Kool, tel 518 4071

2016. aasta suve laulmistest

Selle suve segakoori Helin lauljatele oli kahtlemata kõige meeldejäävam „Uma pido“ Põlva liinan ja Intsikurmun (IV võrokeelne laulu- ja rahvapido). Ligi pool aastat kestnud proovide ja Tartu eelproovi (14. mail) järel jõudsime 28. mail Põlva Intsikurmu. (vt valla infoleht, juuni 2016, lk 12). Oli tõesti vahva pidu, mida näidati ka televisioonis (Tallinna TV, 5. sept).

Aga sellega veel laulmised ei lõppenud. Hulk aastaid, mil segakooris käis laulmas 7-8 meest, saime südasuvel kokku koorivanem Leili Allikalti kodus. Ka seekord kohtusime seal, et tähistada koos suvel sündinute sünnipäevi – tänavu oli meid jälle 7, nagu viimastel aastatelgi. Meenutasime varasemaid aastaid ja laulupidusid ning ega ilma laulita ka seekord ei saanud. Tavaliselt öeldakse eestlaste pidude kohta, et „algu ei saa vedama ja pärast ei saa pidama!“

Peo teisel poolel läkski „enampakumiseks“ – millist laulu veel laulda, millist mitte. Öuepeo lõpetas saabuv videvik. Suur tänu Leilile ja tema abilistele nii peolaua ettevalmistamise kui ka to-

redate kingituste eest! Mis saab sügisel segakoorist Helin, kui mehi laulma ei tule? Elame-näeme või loodame – äkki juhtub ime!

Üks teine, ka väga tore üritus toimus Väike-Maarja kirikus, kus 24. juulil esines Peterburi Jaani koguduse ja Eesti Kultuuriseltsi segakoor Kaja. Nende kavas oli vaimulikke ja ilmalikke koorilaule eesti, vene, saksa ja ladina keeles. Koori kunstiline juht Anton Tšernjajev ja dirigent Anastassia Tšernjajeva. Neil samad hädad nagu meilgi – ainult kolm meest, kogu koor 19 lauljat ja eestlasi vähemus. Aga tore oli kuulata kui laulsid eesti keeles (väikese aktsendiga) meiegi laulupeol kõige populaarsemaid laule – avalugu „Koit“ ja „Ta lendab mesipuu poole“. Kahjuks oli kuulajaid vaid 13, neist segakoorist Helin – 2. Võimalik, et reklaami oli vähe, või segasid ilusad ilmad! Jällegi – loodaks paremat – kui tulevad välisesinejad kaugelt – austagem siis nende esinemist rohkema osavõtuga.

Jüri Kalvet

Malle ja Vladimir Jermolajev võtmas maavanem Marko Tormilt vastu õnnitlusi 9. septembril Rakvere Kolmainu kirikus toimunud kuldpulmapaariide austamispäeval. Foto: Kristel Kitsing

Kuuenda matkaga Struve kaarel tähistati 200 aasta möödumist kaare mõõdistamise algusest

27. augustil matkati Simunas kuuendat korda Struve kaarel. Matkateekond viis, nagu tavapäraselt, Struve kaare Simuna-Võivere baasjoone Simuna otspunkti juurest Võivere otspunkti juurde. Tänavuse matkaga tähistati 200 aasta möödumist Struve kaare mõõdistamise algusest.

Maaameti spetsialist Karin Kollo tutvustas nüüdisaegset maamõõtmise tehnikat ja määras matkajate teekonnal mitmeid punkte.

Ettekandega "200 aastat Struve kaare mõõtmise algusest" esines pärast matka Võiveres Tartu Tähetorni juhataja Janet Laidla. Janet Laidla ja Tähetorni kuraator Kadri Tinn demonstreerisid kaare mõõtmist 19. sajandil.

Kuidas siis Struve kaart mõõdeti?

Janet Laidla: „Kaare mõõtmiseks valiti kõrgemad punktid olemasolevate hoonete näol (tähetorn, kiriku torn, veski, mõisa torn) või püstitati nende puudumisel puidust vaatlustornid. Igast punktist pidi nägema vähemalt kahte teist punkti. Nii tekkis punktidest kolmnurkade võrgustik, mille igas

nurgas mõõdeti ära nurkade suurused ja võimalusel määrati ka punkti pikkus- ja laiuskraad. Iga etapi lõpus mõõdeti üks kolmnurga külge (nt Simuna-Võivere), mida nimetati baasjooneks. Teades kolmnurga nurkade suuruseid kraadides ja ühe kolmnurga külje pikkust, oli võimalik välja arvutada teiste kolmnurga külgede pikkused. Pikkus- ja laiuskraad võimaldasid maastikul mõõdetud sinka-vonka jooksva kolmnurkade võrgustiku ühildada Tartu meridiaani ehk Tartut läbiva pikkuskraadiga.“

Struve geodeetiline kaar on Friedrich Georg Wilhelm Struve eestvõtmisel aastatel 1816–1855 Maa kuju ja suuruse mõõtmiseks rajatud triangulatsiooniahel, mis ulatub Põhja-Jäämere äärest Musta mere äärde. Kaare pikkus on 2820 km. Loomise ajal ja veel rohkem kui sajand hiljem oli see pikim mõõdetud meridiaanikaar. See läbib praeguse Norra, Rootsi, Soome, Venemaa, Eesti, Läti, Leedu, Valgevene, Moldova ja Ukraina territooriumi.

Ilve Tobreluts

Maa-ameti spetsialist Karin Kollo Simuna punkti juures tutvustamas matkalistele tänapäevast mõõtmistehnikat. Foto: Kalev Viiksaar

Struve kaare rahvusvahelise komitee liikmed külastasid Simuna ja Võivere punkte

Tänavu täitub Struve geodeetilise meridiaanikaare mõõtmise algusest 200 aastat. Maa-amet võõrustas sel puhul Struve kaare rahvusvahelise komitee liikmeid.

Kahepäevane kümne riigi esindajaid Eestisse toonud töökoosolek lõppes 8. septembril ekskursiooniga Eestis asuvatesse punktidesse.

Struve kaare tutvustamiseks ja kaitsmiseks Võiveres ja Simunas tehtud töö ja tulevikuplaanid rõõmustasid ja vaimustasid komitee liikmeid väga. Tunnustust jagus mittetulundusühingule Võivere Tuuleveski, kohalikule omava-

litsusele ja Leader-tegevusgrupile ning maa-ametile.

Kohtumine oma ala asjatundjatega andis kinnitust sellele, et valitud teel on tarvis kindlalt edasi minna ja julgelt jätkata alustatuga. Pandivere piirkonda läbiv UNESCO maailmapärand on oskuslikult ja targalt tegutsedes meie kodukoha üks suurtest rikkustest ja võimalustest.

Liivika Harjo

Mittetulundusühingu Võivere Tuuleveski juhatuse liige

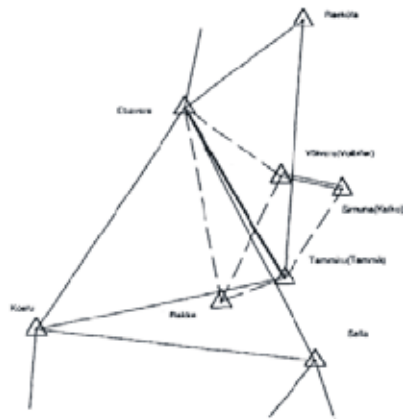
Struve geodeetiline kaar – miks seda kõike vaja oli?

19. sajandi esimesel poolel mõõtsid teadlased astronoom F. G. W. Struve ja sõjaväelase C. F. Tenneri juhtimisel Tartut läbiva meridiaankaare pikkust rajades maastikule mõttelisi kolmnurki. Sellest sai Struve geodeetiline kaar – pikim mõõdetud meridiaankaare löik. Täna paelub paljusid kaare punktide külastajaid küsimus, miks seda kõike vaja oli.

Struve geodeetiline kaar ulatub Põhja-Jäämerest kuni Musta mereni.

Esimese asjana tõttame vastama, et mõõtmistulemused aitasid paremini määrata Maa kuju ja ümbermõõtu. Struve-Tenneri mõõtmistulemusi kasutas Saksa astronoom ja matemaatik Friedrich Wilhelm Bessel, et arvutada välja Besseli maaellipsoid, mida paljud riigid kasutasid edasistes geodeetilistes töodes. Maa kuju ja suurust oli vaja teada ka selleks, et uurida Maa-Kuu süsteemi ning hinnata vahemaid kosmoses, mille tulemusena töötasid teadlased välja astronoomilisi konstante. Just põhjapooluse lähistel olid mõõtmisandmed enne Struvet olnud

Lisaks kolmnurkade nurkadele mõõdeti kogu kaare peale kümme baasjoont. Üks neist mõõdeti just Simuna-Võivere vahel.

Friedrich Georg Wilhelm Struve.

kehvapoolsed, kuigi Prantsuse Teaduste Akadeemia oli mõõtmistööd teinud Lapimaal. Kaudsemalt andsid sellised mõõtmised teavet ka Maa siseehituse kohta.

Aga küsimused, mis huvitasid teadlasi ja innustasid Struvet seda gigantset ettevõtmist jätkama, ei olnud ainuke põhjus, miks valitsused ja ülikoolid olid valmis mõõtmistöödega kaasnevaid suuri kulusid katma. Geodeesia oli 19. sajandil osa astronoomide põhitööst. Igal pool maailmas teostati selliseid töid ja püstitati observatooriume olemaks geodeetiliste mõõtmiste keskmeks. Struve biograaf Allan H. Batten nimetas suuri maamõõtmisi tolleaegseks „kosmoseteaduseks“, millega tegelemine mõjus hästi riigi mainele.

Lisaks teadussaavutusele ja rahvuslikule uhkusele täitis kaare mõõtmine ka mitmeid praktilisi vajadusi. Kui 18.

Carl Friedrich Tenner.

sajandil olid kaardid olulised peamiselt riigivalitsemise, meresõitude ja kaubanduse seisukohast, siis sõjanduse arenguga kaasnes ka nõudlus detailsemate ja täpsemate kaartide järele. Just pärast Napoleoni sõdu hakkasid

Euroopa väejuhid nõudma kaarte, millel on ka maastikuobjektid ja reljeef. Just seetõttu oli mõõtmistöödesse kaasatud Eesti päritolu Auvere mõisavalitseja poeg Carl Friedrich Tenner. Lisaks Tennerile töötas kaare mõõtmise juures veel palju teisigi Vene, Rootsi ja Norra sõjaväe-

lasi.

Eestis on kartograafia algusaegadega seotud Liivimaa Üldkasulik Õkonoomiline Sotsieet, kuhu kuulus krahv Ludwig August Mellin. Tema juhatusel ilmus 1794-1810 Liivimaa atlas. 1815. aastal asus selts kavandama topograafilist Liivimaa kaart. Nad pöördusid küsimusega ülikooli poole, kus see ülesanne suunati noorele Struvele. Selle esimese mõõtmise kulud pidi kandma sotsieet ja varustus oli Struvel samuti üsna tagasihoidlik. Kuigi seda kaarti ennast ei avaldatud enne 1839. aastat, siis saavutatud kogemus kindlustas Struvele selle ala eksperdi tunnustuse.

Edasi esitas Struve ise ettepaneku töö jätkamiseks. Nikolai I oli nõus ja määras viisakama stipendiumi

Nii Struve kui Tenner alustasid 1816. aastal üsna väikese eelarve ja lihtsate vahenditega. Üks kasutatavatest instrumentidest oli Troughtoni sekstant.

töö jätkamiseks. Kui Tenner ja Struve said teada, et mõlemad tegelevad samas piirkonnas sarnase tegevusega, tekkis plaan mõõtmistööd ühendada ja jätkata, Struve põhja poole ja Tenner lõuna poole. Struve käis väidetavalt isiklikult Rootsi-Norra kuninga juures koostööläbirääkimisi pidamas ning sai ka selle monarhi heakskiidu projektile.

Lõpetuseks ei olnud vähetähtis ka see, et triangulatsioon oli üsna uus meetod, mida nende tööde käigus täiustati ja laiendati. Näiteks töötas Struve välja uusi teadusriistu, mis mujalgi kasutusele võeti. Märgitud punkte ja tehtud tööd kasutati ka hilisematel mõõtmistel.

Nii võibki kokkuvõtteks öelda, et suur mõõtmistöö, mis tänaseks on kantud UNESCO maailmapärandi nimistusse sai teoks seetõttu, et kokku said teaduslikud, majanduslikud ja sõjalisel huvid ning ettevõtlikud inimesed.

Janet Laidla

Tartu tähetorni juhataja

Baasjoone mõõtmine. Fotod: 6 x Erakogu

Struve geodeetiline kaar – kultuuri- ja looduspärand laias spektris

Selle aasta juulikuus Istanbulis peetud maailmapärandi komitee istungil lisati UNESCO maailmapärandi nimekirja taas uusi paiku. Nimekirjas on nüüd kokku 1052 kultuuri- ja looduspärandi paika, mis on läbinud keerulise hindamisprotseduuri. Sõela läbinud pärand pole oluline vaid ühe riigi ja rahva, vaid kogu maailma jaoks, ning peegeldab inimkonna ajalugu. Mahuka taotluse esitamisel tuleb riigil koostada võrdlus teiste sarnaste paikadega ning ära tõestada, mille poolest on maailmapärandi nimekirja pakutav eriline ja ainuline. Oluline on ka see, et paik oleks säilinud terviklikult oma esialgsel kujul ja et oleks läbi mõeldud, kuidas seda hoida ja kaitsta nii, et pärandist saak-

sid osa ka järeletulevad põlvkonnad. Riike kannustab nimekirja taotlusi esitama tihti peale soov tugevdada riigi tuntust kultuuriturismi sihtkohana.

Huvitav on olnud jälgida pärandi mõiste laienemist UNESCOs. Kui ni-

mekirja algusaegadel lisati sinna hoogsalt ikoonilisi kultusobjekte (omamoodi jätk seitsmele maailmaimele), siis nüüdseks peetakse oluliseks põhimõtet, et tegu poleks vaid uhkete sakraalhitiste või muude tornitippudega, vaid oluline on kultuuri- ja looduspärand kogu laias spektris. Just selle tõttu ongi Struve geodeetiline kaar üks põneva- maid ja omapärasemaid kandeid maailmapärandi nimekirjas. Kümne riigi koostöös esitatud teaduspärand, mille lugu on tublisti suurem sellest, mida me oma silmaga näha saame.

Margit Siim

kultuuriprogrammide koordinaator UNESCO Eesti rahvuslik komisjon

Järjehoidja kiri 20. augusti peo asjus, mis toimus Väike-Maarja seltsimajas aastal 2016

Teema: Rahvatants Väike-Maarjas

Siin on kasutatud ka luuletaja Virve Osila luuleringi, kelle nimi on raiutud raamatusse „Viru vägevad“, samuti nagu meie tantsuõpetaja Maie Orava nimigi.

Maie Orav oligi peapõhjus meie rahvatantsupeole 20. augustil, mis läks, nagu ikka, isamaaliselt – isamaa ilu küütleb ka augustituultes sini-must-valges.

Ega keegi ju täpselt ei tea, milised on need värid, mis teevad hingele head. Kumba on rohkem, kas lõhnu või värve? – nii küsib luuletaja maikuu. Aga augustikuus? Kanarbik õitseb... Pohl jumbestab palet... Raba iluleb augustilembuses...

Ja meie lisame rahvarõiva seelikutribi värvid, kas kodupaigast või muust Eesti kihelkonnast päritud, ning võomustri lõngavärvid. Väike-Maarja kihelkonna seelikutribi värve esitasid tantsuõpetaja Maie Orava loodud tantsud. Iga tants, mis raamatutes kirjas on, sai kolmnurkse lipuna oma triibuseeliku. Ja neid seelikuid kulus kaheksakümne kuuele tantsunimele. Seelikud meisterdas ja riputas üles Mary Tammet (abilised Marju Metsman, Maret Haiba, Kalev Pärtelpoeg, Ilme Sein).

See oli südamega ja tunnustavalt tehtud töö, mis sai kiitust ka Maie ja Madis Oravalt sooviga – hoidke alles!

Teadjad ütlevad, et Maie on tants veelgi, ehk juba 100 täis ja neid tuleb veel juurde (tellitakse!) – Pilvi Lepiksoo.

Kõik seltsimaja fuajee vabad pinnad ilulesid kollase-pruuni triipude värvide.

Kallis piduline! Meis kõigis on midagi tõsist ja midagi lõbusat, igapähele on seegmine mina mitmekihiline või -kordne, mõnda tiidsat ja tegusat. Iga päev meie Aega on kantud, mõni tuhmim on, mõni sära täis. Iga päeva, mis eluks on antud, peab tõega elama ära (Virve Osila).

Aitäh, et sa tulid, rõõmustasid meie rõõmust. Hea tantsija, kes Sa tulla ei saanud, usun, et olid mõtteis meiega.

Mõnigi teist osales oma panusega meie ühisettevõtmises – kingitus meie tantsuõpetajale. Triibuseeliku kanga meetrid ja üks kirsipuu oli meie tänu ja õnnesoov juubeli puhuks, tunnustuste puhul, meiega kohtumisele tulemise eest.

Järjehoidjalt üks mõnus luuletus:

*Tõbede eest peitu poe,
ennast ikka nooreks loe!
Naised nagu Sina, Maie Orav,
on maitseained
sajandi supi sees.*

Oled just parajas „töömehe“ eas, et lisaks kõigile eelnevatele tunnustustele veel üks vastu võtta. 20. veebruaril 2016 teatatakse raadiohäälel: Maie Orav saab täna Paides Anna Raudkatsi nimelise rahvatantsu elutööpreemia. Anna Raudkatsi Fondi halduskogu otsusega pälvib 2016. aasta Anna Raudkatsi nimelise stipendiumi meestetantsupidude traditsiooni algataja, pärimustantsu hoidja ja edasiarendaja, legendaarne Maie Orav.

Fondi halduskogu esimehe Igor Tõnuristi sõnul sündis otsus anda Anna Raudkatsi elutööpreemia Maie Oravale suures üksmeeles. „Maie on elav legend, kes on oma loominguga ja lõputu pealehakkamise kaudu pikki aastaid rahvatantsu aktiivselt edendanud ja oma originaalsete ideede kaudu seda liikumist suisa suunanud. Tema loodud tantsud on armastatud ja populaarsed. Maie on haruldane anne luua folkloor-

setest elementidest niivõrd usutavat uusloomingut, et sageli on isegi tantsu-inimestel raske öelda, kas tegemist on pärimustantsu või autoriloominguga.“

Iga Maie Orava loodud tants sai 20. augustiks Mary Tammeti meisterdatud kolmnurkse lipuna Väike-Maarja kihelkonna rahvariidevärvides triibuseeliku.

Maie Orava esitasid Anna Raudkatsi elutööpreemia kandidaadiks Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts ning Tarvanpää Selts.

Sõnaseletus järjehoidjalt: legendaarne – legendipärane, ebaharilik, imepärane. Kuidas ma pärast Maiele elutööpreemia andmise teadet tegutsesin, olen kirjutanud varasemates infolehe numbrites. Tore oli olla üks otsivas ja tegutsevas meeskonnas.

Minu tänumeele väljendus oli klaasise Olustvere klaasikojast. Sellega tegutsesid Mall Lepiksoo, Väike Palmiste, Leili Allikalt – sponsorid; Ene-Riina Ruubel – esemete väljavalija; Kalev Pärtelpoeg – esemete kohaletooja. Käteandmise pidulikkus jäi küll ära. Pikka-mööda leiavad kõik rõõmutoojad ese-

Rahvatantsu järjehoidja Ilme Sein koos Aare Treialiga oma tantsutamme istutamas. Foto: 2 x Ilve Tobreluts

med oma omaniku. Usun, et ei juhtu nii, nagu ütlevad vanasõna – magaja jagu süüakse ära. Meistrid ja klaasipuhujad tulevad ja lähevad, aga klaas on ajatu.

Rahvas tahab kangest – nõnda on öelnud Raul Rebane. Sportlaste seas on Väike-Maarjas kuldelt kirjatud ja tegu väärivalt hinnatud ka Rein Siku kokkupandud AUTAHVLIS (VT, 30. aprill 2016) nende sõnadega: KULDNE AUTEKU ehk Lurichi järjekordne vägitükk... Aga PRONKSINE AUTEKU ehk Talgud nii tantsus kui balletis: ühistöö isamaa heaks on see, mis meid aastastalt aina enam mai algul ühendab...

Lisamata on aga talgupäeval toimuv Tarvanpää tantsuseltsi 70 aasta juubelikontsert, mida võib vabalt käsitleda tantsutalgutena. Seda on millalgi ka tehtud. Sest mis see rahvatants siis muud on kui üks isamaa iseolemise põllule tantsuäetise vedamine. ... Tarvanpää seostub eelkõige Maie Orava nimega...

Mina valin kangelaseks rahvatantsumaastikul kindlalt Maie Orava, ta väärib võrdlust kõige kõrgema kuusega, kõige vägevama tamme, kõige nõtkema pihlakaga.

„Läänlane“ kirjutab: 2016 on oluline aasta selle poolest, et möödub 10 aastat Maie Orava poolt ellu kutsutud Esimesest Eesti Meeste Tantsupeost ning 30 aastat esimesest Eesti folkloorifestivalist Viru Säru, mille idee üks autoreid on samuti Maie Orav. Tema kodukollektiiv rahvatantsuansambel Tarvanpää tähistab 2016. aasta maikuu oma 70. juubelit.

Kõigi nende Eesti rahvuskultuuris oluliste tähistete juures on Maie Orav viibinud. Läbi aastate on ta olnud üldjuht mitmel üldtantsupeol ning olnud ka esimese Soome-Eesti tantsupeo üldjuht 2000. aastal. Ligi 60-aastase koreograaf-tantsupedagoogi karjääri jooksul on ta loonud ligi 100 omaloomingulist Eesti folkloorist pärit ainesest lähtuvat tantsu.

Maie Orava 75. juubeli puhul toimub Orava Tantsupidu 2016, mis on üle-eestiline tantsupidu, kus esinevad sega-, nais-, mees- ja lasterühmad. 30 Maie Orava tantsu ... Eks ole uhke ja harukordne!

1230 jalapaari keerutas Maie Orava tantsu (VT, 7. juuni 2016). Sealhulgas Tarapita vanem segarühm, juht Egne Liivalaid. Publiku hulgas meie: Ilme Sein, Mall Tüürsal, Luule Kütt, Silvi Pehme, Rita Mihhejeva, Regina Sinijärvi, Evi Kirpson. „Tarvanpää 70“ peol olid: Ester Mäe, Aino Saaremäe, MariKa Kaasik, Mall Tüürsal, Rita Mihhejeva, Ilme Sein.

Tõstan järjehoidja veel ettepoole, Punane Täht, 7. märts 1967: Maie Veldi (Orav – I.S.): – 1958 – sügisel pärast kooli tuli tööle Väike-Maarja Kultuurimaja; – 1960 – keskkooli ja kultuurimaja segarühmad üldlaulupeol Tallinnas; – 1963 – nais- ja segarühm esinesid Eesti NSV I Rahvatantsupeol (üldjärjekorras VII tantsupidu, Ilme I pidu tantsijana – I.S.); – 1965 – laulupeol (VIII tantsupidu, Ilme II pidu tantsijana – I.S.) keskkooli lasterühm, kutsekooli ja kultuurimaja segarühmad. Väike-Maarja rahvatantsijate osavõtuta pole peetud ühtegi rajooni laulupäeva. Veel on meenutada toredaid külalisesinemisi Läti-maal, Hiiumaal, Põlvas, Paides. Praegu töötab Maie kolme rahvatantsurühmaga. Need on kultuurimajas, kutsekoolis ja keskkoolis. Kord kuus sõidab Maie Rakverre, et olla ühiskondlike elukutsete koolis rahvatantsu-juhtide koolmeisteriks. Kui moodustati rahvatantsujuhtide rahvatantsurühm, arvati selle koosseisus ka Maie Veldi. Järgmisel kuul tuleb esinemine Tallinnas juubeliürituste sarjas, sügisepoole aga sõidetakse Moskovasse osavõtjatena Eesti päevadest. – Juta Maripuu, Väike-Maarja Kultuurimaja instruktor.

Küll on hea, et kirjutavad. Tänu ka Harry Veldile mälestuste kirjutamise eest – varasemad tekstid.

IX tantsupidu 1970 oli Maie esimene pidu rahvatantsuansambliga Tarvanpää + Väike-Maarja naisrühm (Ilme tantsijana ja rühmavanemana).

Kui Väike-Maarja raamatukogu tä-

histas 27.04.2016 110. sünnipäeva ja Jakob Tamme 155. sünniaastapäeva, siis oli korraldajatel jagada ilusaid Väike-Maarja võõkirjaga ja pöördel Jakob Tamme luuletusega järjehoidjaid. Sealtsiis idee olla ise ka järjehoidja nimega. Täna Teid kõiki!

Täna ka üllatuste eest minu isiku suhtes. Seda need mehepojad Aare Treial ja Kalev Pärtelpoeg oskasid vandeseltslaslikult salajas hoida.

Ma olen õnnelik, et ma olen mah-tunud rahvatantsu sisse ja rahvatants minu sisse. Ma täna Sind, Maie Orav! Ja veel, et Aare-Kalev korraldasid Väike-Maarjas esimese rahvatantsu teemalise peo, kus nad ise ka midagi juurde õppisid ja õnnelikult ise kohal olid.

Ilme Sein,
järjehoidja, seltsimajas 1962. aastast

Ilme Seina juhendatud Väike-Maarja rühmad tantsupidudel:

- X tantsupidu 1973, naisrühm;
- XI tantsupidu 1975, D-segarühm;
- XII tantsupidu 1981, B-segarühm;
- XIII tantsupidu 1985, B-segarühm;
- XIV tantsupidu 1990, B-segarühm;
- XV tantsupidu 1994, B-segarühm.

1995. aastast peale said B-segarühma tantsijad tantsurühma tööst osa võtta õpetaja Aino Lukmani juhendamisel.

Mis mulle meenub, kui kuulen selliseid nimesid nagu Maie Orav ja Väike-Maarja?

Esmalt muidugi rahvatants ja kultuurimaja. Siit majast sai alguse minu huvi rahvatantsu vastu ja seda kõik tänu Maiele. Tantsisin tema rühmas peaaegu kuus aastat.

Tänu Maie julgustamisele hakkasin juhendama noorte segarühma kutsekooli õpilastest, kellega õnnestus esineda ka vabariiklikul tantsupeol Tallinnas.

Siin majas puutusin kokku ka „teatri“ tegemisega näitejuht proua Asta Talpsepa käe all. Olime Maiega koos laval Ed. Vilde „Vigastes pruutides“, H. Raudsepa „Mikumärdis“ ja veel mitmes teiseski näitemängus.

Teatritegemise pisik mulle siit külge jäigi.

Maiet pean ka selle eest tänama, et minust sai kultuuritöötaja. Ju see oli tema energia, tema eeskujud, mis mind võlus ja suunas selle töö juurde.

Väike-Maarja rahvatantsulugu – see oli ilus päev täis mälestusi ja taaskohutusi.

Täna Väike-Maarja seltsimaja ja nimeliselt proua Ilme Seina selle toreda mälestuspäeva eest!

Lugupidamisega
Lii Niinepuu (Rusi)

Tantsujuhid Maie Orav, Ilme Sein ja Lii Niinepuu 20. augustil Väike-Maarja seltsimajas. Foto: Ilve Tobreluts

Maadlusuudiseid

30. juulil osalesime Jänedal toimunud Eesti meistrivõistlustel rannamaadluses. Saavutasime järgmised kohad:

1. koht – Maarja Liis Nirgi
2. koht – Károly Seemann
2. koht – Holger Toots
3. koht – Rauno Kuusemets
6. koht – Virmo Tammemäe
7. koht – Mikk Sikkar

Lembit Kalter
maadlustreener
Foto: Erakogu

Valla meistrivõistlused

Tennis

2.-3. septembril Väike-Maarjas Lepiksoo pere suurepärasel tenniseväljakul, korraldaja Andri Part. Registreerus viis mees- ja kaks naisvõistlejat.

Valla tenniseimeistriks tuli **Rivo Täheste** jättes teiseks **Indrek Kesküla** ja kolmandaks **Väino Stoltzeni**. Mängisid veel Marko Ömmik ja Jüri Avik.

Väike-Maarja vald 25. aastapäeva künnisel

Omaavalitsusliku elukorralduse kujunemisest ja arengust
Aastad 2000 ja 2001 – noppeid ja meenutusi

Partnerlus arenguks

Peeter Albi, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 1 (78), jaanuar 2000:

Partnerlus arenguks – niisugune oli moto, kui Väike-Maarja vald koos kõigi oma meretaguste sõprusvaldadega – Kaarma vald Eestist, Hausjärvi ja Sonkajärvi vallad Soomest, Tommerupi kommun Taanist ja Sirdali kommun Norrast – koostas ja esitas Phare CBC Balti väikeprojektide programmi projekti „MAP – Municipal Advancement Plan – Valla arendamise plaan“. Strateegiatöö partner – HAUS, Soome avaliku halduse juhtimise instituut Helsin-

gist.

55% kogu projekti eelarvest moodustab Phare toetus. Partnerite omapoolne panus koosneb peamiselt nn *inkid* ehk osalevate valdade juhtide ja spetsialistide tööpanusest, kuid sellele lisandub ka arvestatav reaalne finantseerimine kõikide partnervaldade eelarvest.

Võtmetulemuseks saab olema arengukava kummagi Eesti-poolse partneri valla munitsipaalseks ja majanduslikuks arendamiseks.

Arengukava koostamise käigus külastati kõiki sõprusvaldu. Pildil Väike-Maarja esindus Tommerupi kommunis. Foto: Erakogu

Vallavolikogus

2.03.2000. a

Otsustati ühendada Kiltsi ja Väike-Maarja rahvamajad üheks struktuuriüksuseks nimetusega Väike-Maarja Valla Rahvamaja.

24.05. 2000. a

Otsustati ühendada Väike-Maarja, Triigi ja Kiltsi raamatukogud ja Avalik Internetipunkt ning moodustada nende baasil hallatav asutus Väike-Maarja Valla Raamatukogu.

7.02.2001. a

Otsustati Triigi Lasteaed-Algkooli ümberkorraldamine. Laste arv piirkonnas on vähenenud, sellest tulenevalt väheneb omakorda õpetajate koormus ja kooli ülalpidamiskulud on liiga suured. Reorganiseerimise tulemusena liidetakse Triigi Lasteaed-Algkool Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Väike-Maarja

Lasteaiaga, lasteaed-alkool lõpetab iseseisva struktuurüksusena oma tegevuse 1.09.2001. a. Ümberkorralduse tulemusena muutub ainult alluvussuhe, õpilased ja personal jäävad kohapeale alles.

29.08.2001. a

Otsustati nõustuda valla osalemisega SIDA poolt toetatavas projektis Kiltsi Põhikooli katlamaja üleviimiseks pelletiküttele. Valla osalus projektis on 315 000 krooni. Koostatud on projekti majanduslik- ja riskianalüüs, mille järgi oleks projekti tasuvusajaks 3,5 aastat. Katla ümberseadistamine lõpeb oktoobris.

Valida Vabariigi Presidendi valimiskogusse Väike-Maarja valla esindajaks Mall Lepiksoo. Vabariigi Presidendi valimine toimub 21. septembril Estonia kontserdisaalis.

Mare Taar, rahvamaja direktriss, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 2 (79), veebruar 2000:

5. veebruaril naelutas Eesti Televisioon kodupubliku telerite ette, et EDA-INESELE kaasa elada ja põialt hoida EESTI EUROLAULU konkursil. Ja juhtus see, mis juhtuma pidi! Eda-Ines Etti hindasid parimaks nii rahvusvaheline žürii kui ka televaatajad ja Sõnumi-

lehe lugejad.

Julgen arvata, et väikemaarjalaste jaoks on Eda-Ines parim olnud juba enne seda lauluvõistlust. Hoiame pöidlal pihus ka 13. mail, mil toimub Eurovisiooni lauluvõistlus. Polegi nii oluline, kas ees ootab kõrge koht. Oluline on osavõtt ja teadmine, et publik armastab oma noort lauljatarit.

Kiltsis avab ukSED lasteaed

Raili Sirgmets, haridusosakonna juhataja, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 6 (83), juuni 2000:

Pärast 6-aastast vaheaega avab Vao piirkonnas taas ukSED lasteaed. Kiltsi lossi paremas tiivas on ruumi 20 lapsesele. Lasteaed saab oma käsutusse 6 ilusat ruumi. Eraldi mänguväljak rajatakse parempoolse tiibhoone kõrval asuva pargi äärde. Kiltsi lasteaiariühm

kuulub Väike-Maarja lasteaia koosseisu ja tööd korraldab Väike-Maarja lasteaia juhataja Malle Kutuzov.

Kuna nüüd on võimalus käia lasteaias Kiltsis, siis alates 1. septembrist ei sõida enam lasteaialaste jaoks buss Kiltsist Väike-Maarjasse. Pikevere, Nõmme, Vao ja Kiltsi lastevanematel on võimalik kasutada õpilasliine.

Loomelaagrist Kiltsi Põhikoolis

Signe Tammoja, Kairi Pentjärv, kursused, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 7 (84) august 2000:

Juba kolmandat korda käisid Kiltsi Põhikooli nobenäpud Rootsis Hedesundas gobelääni kudumist, taimedega värvimist ja mustpõletust õppimas. Rootsi poolse ettepaneku põhjal tuli mõte korraldada loomelaager ka meie koolis.

7.-13. augustini toimuski Kiltsi Põ-

hikoolis käsitöö loomelaager, kuhu olid kutsutud õpetama ka meie sõbrad Rootsist.

Laagrielanikke oli meil 25 ja igaühel neist oli võimalus tegeleda oma lemmiklaga: kudumise, lõngade värvimise või voolimisega.

Laupäeval oli uudishimulikel võimalus tulla kõike valmistatud lähemalt uurima ja savipillide muusikat kuulama.

Väikse Maarja päevast

Tauno Teder, EELK Väike-Maarja koguduse õpetaja, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 9 (86), oktoober 2000:

8. septembril, Neitsi Maarja sünnipühal toimusid mitmed huvitavad üritused. Vao tornlinnuses avati kunagises kabelinurgas vitraažaken, mis kujutab Maarjale kuulutamise lugu, autoriks kunstnik Tuuli Puhvel. Akna avamisele järgnes väike konverents Maarja, maarjapäevade ja Väike-Maarja teemal. Ettekandjateks olid Janis Tobreluts (kes ka kogu ürituse ja vitraaži saamisloo põhitegijaid), Väike-Maarja muuseumi juhataja Reeli Freiental, Värska apostliku õigeusu koguduse preester And-

reas Pöld, roomakatoliku kiriku diakon Peeter Valk ja *pastor loci* Tauno Teder. Viimased kolm töid esile õpetuse ja nägemuse Maarjast, igaüks oma kiriklikust perspektiivist.

Õhtul oli Väike-Maarja kirikus armulauga jumalateenistus, kus traditsioonilisi Maarja-laule esitasid Viljandi Kultuurikolledži kirikumuusika üliõpilased.

Ürituse lõpus avasime kirikuaias pärast restaureerimist taas Müüriku Hoffmannide hauaplatsitähise. Selle parandamise-korramise taga seisib Hanno Tamm.

Lp põllumehed!

Väike-Maarja Valla Infoleht nr 2 (79), veebruar 2000:

Väike-Maarja Õppekeskuse töökoda pakub järgmisi teenuseid:

- maaharimine (kündmine, kultiveerimine)
- teraviljakülv
- sõnnikulaotus

- teraviljakoristus (min 5 ha)
 - teravilja ja rapsi kuivatamine
 - kopatööd JUMZ kopaga
 - veoteenus ZIL kalluriga
 - virtsapütiteenus
 - lumetõrje
- Teostame ka alumiiniumdetailide keevitamist argooniga.

Eesti Raamatu Aasta toob Väike-Maarjale uue raamatukogu

Ilve Tobreluts, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 1 (89), jaanuar 2001:

Olulisim, mida Eesti Raamatu Aasta Väike-Maarjale kaasa toob, on uus raamatukogu. Vajadus selle järele kerkis päevakorrale juba mitme aasta eest, tingituna elanikkonna järjest suurenevast infonõudlusest, trükiste kallinemisest ja raamatukogude üldisest kujunemisest teabekeskusteks.

Väike-Maarja Vallavolikogu pidas neid põhjusi oluliseks ning raamatukogu ehitamine seati investeeingute pingereas esikohale. Nii ongi Väike-Maarja Lasteaia Lõuna tänava poolse tiiva alumisel korrusel uus, avar ja senisest tunduvalt paremate võimalustega raamatukogu, mille projekteeris OÜ Solness, arhitekt Piret Lai.

Ehitas AS Antaates, mööbli valmis-

tas AS Aripuu, pehme mööbli AS Standard, elektritööd teostas OÜ Hektali, ventilatsioonitööd AS Vent, tuletõrje- ja valvesignalisatsiooni paigaldas AS ESS.

Uue raamatukogu valmimine Väike-Maarjas on kaasa toonud ka mõningaid muudatusi valla teistes raamatukogudes ja internetipunktis. Nimelt alustab veebruarikuust tööd uus valla struktuuriüksus – Väike-Maarja Valla Raamatukogu, mis ühendab Väike-Maarja, Kiltsi ja Triigi raamatukogude ning Avaliku Internetipunkti tegevuse. Raamatukogu juhatajana töötab Irma Raatma, Väike-Maarja kogus töötavad veel Imbi Lumiste ja Anu Bachaus, Kiltsis Riina Tali, Triigis Tiitu Grünthal, internetipunktis Reet Kõiv.

Soojast ja soojahinnast Väike-Maarjas

Imre-Gustav Vellamaa, AS Termest turundusjuht, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 6 (83) juuni 2000:

21. juunil kirjutati Väike-Maarjas vallavalitsuse ja AS-i Termest poolt alla Väike-Maarja soojusenergiaga varustamise leping, mis loob kindla eelduse Väike-Maarja soojaprobleemide lahendamiseks.

AS-i Termest ülesandeks on tagada lisaks senikehtinud soojahinna (419 krooni MW/h) alandamisele ka soojatootmise muutmine tarbija- ja keskkonnasõbralikuks ning efektiivseks.

Selle saavutamiseks on juba alustatud ettevalmistustöid uue gaasikütusel töötava katlamaja ehitamiseks (seni kasutati Väike-Maarja kütmisel teatavasti põlevkiviõli) ning kavandamisel investeeingud soojatrassidesse, mis vähendaksid tunduvalt soojakadusid. Kokku kavatseb AS Termest investeerida Väike-Maarja soojamajandusse 7,7 miljonit krooni 10 aasta jooksul.

AS-i Termest hakkab Väike-Maarjas esindama AS Rakvere Soojus. Kõik AS-iga Markal-E sõlmitud lepingud lähivad automaatselt üle AS-ile Termest.

Teade

Leie Arula, keskkonnanõunik, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 9 (86), oktoober 2000:

Väike-Maarja prügila sulgemine on edasi lükatud 1. juulini 2001. aastal.

Selle ajani jätkub prügila kasutamine praegustel tingimustel. 1. juulist 2001. a hakkab valda teenindama Rakke prügila.

Väike-Maarja i-punktist

Ellu Moisa, turismikorraldaja, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 5 (82), mai 2000:

Pandivere päeval avatakse Väike-Maarja muuseumis turismi i-punkt. Mappidesse on köidetud ligi 400 viiteist maakonda tutvustavat turismialast bukletti.

Eraldi on väike väljapanek Lääne-Virumaa, sealhulgas ka kohalike turismialaste võimaluste kohta. Väike-Maarja, Vao ja Porkuni muuseumi ning Kiltsi lossi tutvustavad neljas keeles mustvalged voldikud. Trükist on ilmunud eesti- ja ingliskeelsed kahe värviga voldikud „Üks päev Väike-Maarja mail“ ja „Äntu looduse matkarada“. Lisaks eespoolnimetatutele on „3 toredat päeva Pandiveremaal“ ja „Kalevipoja radadel Kadriina ja Porkuni vahel“.

Väike-Maarja i-punkt on loomisjärgus. Plaanis on arvuti ühendamine internetti ja paljundusmasina muretsemine. i-punkti loomine on üks osa Väike-Maarja valla turismi arendamise kavast.

Selgusid valla vanimate raamatute omanikud

Reeli Freiental, muuseumi juhataja, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 3 (91), märts 2001:

Väike-Maarja muuseumi üleskutsele, tuua näitusele oma perekonna rariitsemad raamatud, vastas neliteist inimest, kelle raamaturiuleilt jõudis Väike-Maarja Muuseumisse ligi sada köidet, milledest näituse tarvis sai välja valitud üle viiekümne.

Raamatutele annavad lisaväärtuse neisse kirjutatud pühendused. Nii on P. Põllu koostatud raamatu "Eesti kooli ajalugu" tiitelhel tekst: "Koonu-Ärina algkooli juhatajale lida Eiskopile tema 25.a. õpetajaameti juubeli puhul. 1.nov. 1935.a. Viru Ajutine Maavalitsus."

Väike-Maarja valla vanimaks raamatuks osutus Li-Ann Lehmetale kuuluv "Neues Rigisches Gesangbuch" (laulu-raamat) 1782. aastast. Vanim eestikeelne raamat "Agenda ehk Kässiramat Luterusse Usso Ristirahva Kogudustele Vennerikis" (1834) on Eili Põllult. Kõige rohkem raamatuid tõi Asael Truupöld, kelle kogus on nii õpikuid, sõnaraamatuid kui ilukirjandust. Lisaks eespool mainitud raamatusõpradele saavad auhinna Mati Rüütel väga hästi hoitud nõukogude ajal keelatud raamatu "Põhiseadus ja rahvuskogu" (1937) eest ja Janis Tobreluts raamatu "Reise um die Welt..." (1811) eest. Viimane teos jutustab A. J. von Krusensterni ümbermaailmareisist ja on vanim kohaliku kultuurilooa seotud trükis.

Väike-Maarja vald 25. aastapäeva künnisel

Omavalitsusliku elukorralduse kujunemisest ja arengust
Aastad 2000 ja 2001 – noppeid ja meenutusi

Sündmusi

2000. aastal
8.–9. septembril toimusid Eesti Raamatu Aasta raames kohalikud kultuuripäevad, kus põhirõhk oli kultuurilool ja raamatul. Raamatuaasta võistlusmatkal, mille sisulise külje valmistas valla raamatuaasta toimkonna palvel ette Eduard Leppik, oli 225 osalejat. Irene Kaldma juhitud kultuuriloolisel jalutuskäigul mööda Väike-Maarjat oli külaliseks raamatukogutöötaja ja luuletaja Erich Meerja, kaasas uued käsikirjalised luuletused, mis pühendatud siin tuntud inimestele.

13. detsembril oli muuseumis Väike-Maarja naisseltsi jõulukohvik, pe-
renaised Maret Terav ja Kadi Prants, abilised Ülle Nirgi ja Merle Kreen. Naisseltsi esindus käis ka hooldekodus

hoolealustele nimelisi kingitusi üle andmas. Õhtu kulmineerus koos Tatjana Kutuzovaga. Nimelt valiti „öde Tanja“ naisseltsi auliikmeks aastal 2000. Üllatus, lilled ja auliikme staatusega kaasaskäiv väike rahasumma olid naisseltsilt, memuaarid proua Tanjalt.

27. detsembril kogunes valla spordirahvas Väike-Maarja rahvamaja pidulikule aastalõpu kokkusaamisele. Õhtu käigus valiti ka valla 2000. aasta parimad sportlased. Aasta parima nimetusele olid kandidaatideks esitatud Gaide Ilves, Maili Tannbaum, Ants Einsalu, Paul Tiisler, Janek Hiimäe ja Kristo Saage. Parimaiks valiti nende seast Gaide Ilves ja Ants Einsalu.

2001. aastal

22. aprillil toimus Väike-Maarja rahvamajas Maie Orava tantsude võistutantsimine. Virumaa tantsuõpetaja ja tantsulooja Maie Orava juubeli väärikaks tähistamiseks korraldati tema tantsude võistutantsimine Väike-Maarjas, sest just siit algas 1958. aastal Maie Orava tantsujuhitee.

4. augustil peeti Väike-Maarjas maakondlik puhkpillimuusika päev. Osalesid Väike-Maarja pasunakoor, Uhtna puhkpilliorkester, Rakvere linnaorkester ja Tapa puhkpilliorkester. Lisaks meie maakonna orkestritele esines ka Showbrassband Heikendorf Saksamaalt oma *show*-programmide ja fantastiliselt ilusate kostüümidega, mis oli siinkandis midagi ennenägematut.

Showbrassband Heikendorf esinemas Väike-Maarja keskväljakul. Foto: Ekke Võhandu

Mõne lausega

2000. aasta
Üheks aasta märksõnaks oli valla arengukava koostamine. PHARE rahastamisel olid sellesse protsessi kaasatud kõik Väike-Maarja sõprusvallad. Toimusid õppereisid, work-shopid, konverentsid. Trükis ilmus raamat “Väike-Maarja radadel”.

Eesti Raamatu Aasta raames korraldati raamatulaat, karneval ja jalgrattamatk. Korraldati Äntu looduse õppera-da. Avispeal peeti külapäeva.

Korraldati ümber Väike-Maarja soojamajandus.

2001. aasta
Triigi spordihoone sai kaasaegsed jõuseadmed, korraldati Ebavere terviserada. Valla rahvaspordialane tegevus anti rahvaspordiklubi korraldada.

Vaas avati laste mänguväljak ja Väike-Maarjas noortekekeskus. Pandivere päeva külakonverentsid toimusid Triigis ja Nõmmes. Meie valda jõudis Hansapanga initsiatiivil loodud projekt “Vaata Maaailma”, muuseumis avati näitus “Küüditamine. Perede lood.”

Triigis, perekond Leiteri koduaias andsid peaminister Mart Laar ja maa-

vanem Marko Pomerants üle maakonna kaunistate kodude rajajatele mastivimplid ja tänukirjad.

Endisel Avispea koolimajal avati mälestustahvel kunagisele koolijuhatajale August Leppikule ja uuendati Jakob Liivi mälestustahvlit.

Jätkuvalt remonditi Kiltsi lossi, uuendati lasteaia fassaad, keskküte ja aknad, uute akende ja värskelimeeliste ruumide üle rõõmustab gümnaasiumi pere, korraliku keskkütte ja katuse sai hooldekodu.

AS Termest lubatud auhinnast

Imre-Gustav Vellamaa, Fortum Termest AS turundusjuht, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 2 (90), veebruar 2001:

Eelmise aasta suvel, kui AS Termest alustas Väike-Maarja soojamajanduse renoveerimist, sai lubatud, et kõigi õi-

geaegselt soojaarveid tasuvate Väike-Maarja klientide vahel loositakse jaanuaris välja auhind.

25. jaanuaril toimuski Termestis auhinna loosimine sõelale jäänud kuue korteriühistu ja maja vahel, milleks

olid KÜ Tõruke, KÜ Lõuna 13, Säde 1 korterid 16-30, Ehitajate tee 7, Lõuna 19, Väike-Maarja Päästekool. Sel korral naeratas õnn KÜ-le Lõuna 13, mis saab auhinnaks 4000 krooni väärtuses toasooja.

Maavanem Marko Pomerantsi soovid Väike-Maarja valla 10. aastapäevaks:

Väike-Maarja Valla Infoleht nr 11 (99), detsember 2001:

Maarja kohanime ees küll täiend Väike, kuid ette ikka võetakse siin suu-

ri käike, küll Rakveresse, Tallinna või mõnda Norra linna, et sellel Viru vallal tulevikus kenasti võiks minna.

Suur alati on olnud selle kandi inim-

potentsiaal, seega üks päris vald siin Lääne-Virumaal.

Terve mõtlemise jätkumist ma teile soovin ja ise tervelt mõelda proovin.

Aitäh!

Väike-Maarja Valla Infoleht nr 9 (86), oktoober 2000:

Palju tänu hr Sven Keslerile ja val-lavalitsusele Väike-Maarja sauna uue kerise ja remondi eest!

Tänulikud saunalised

Muudatustest kiirabis

Kaire Saage, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 2 (90), veebruar 2001:

Alates 1. jaanuarist 2001.a. viidi Väike-Maarja kiirabi vallavalitsuse alluvusest MTÜ Rakvere Haigla alluvusse. Kiirabil ei ole enam kindlat teenindus-

piirkonda ja seetõttu viibib ta vähem Väike-Maarjas.

Kiirabi teenindab vaid erakorralisi haigeid. Päevasel ajal palume patsientidel pöörduda oma perearsti poole.

HAUSJÄRVI 2000

Valla arengukava koostamisse olid kaasatud konsultantide ja juhtivate ekspertidena Hausjärvi vallavanem Hannu Mäkelä, tehnikaosakonna juhataja Jukka Laittila, haridus-kultuuriosa-konna juhataja Markku Torttila ja rahvaülikooli rektor Erja Karvinen.

11.-14. aprill 2000

Olev Liblikmann, Kaarel Moisa, Tauno Teder (tõlk), Mall Võhandu, Malle Kutuzov, Helle Ling, Ants Rikberg, Mati Rüütel, Peeter Rahnrik, Tiit Reinstein, Diana Seepter ja Kaarma valla esindajana Abruksa sadamakap-ten, viibis Hausjärvil valla arengukava koostamise käigus korraldatud tutvumiskäigul.

14. juuni 2000

Väike-Maarjat külastas 40-liikmeli-ne Hausjärvi pensionäride rühm koos endise volikogu liikme Vilho Vanhane-niga. Kohtuti Härmälõnga klubiga ja tutvuti meie valla huviväärsustega.

21.-22. juuli 2000

Väike-Maarja esindus (Kaarel Moisa, Heli Vettik, Marjan Rebane) osales Mommila järve sõudevõistlustel Hausjärvi valla paatkonna koosseisus.

5.-6. september 2000

Soome-Eesti sõprusvaldade ja -lin-nade päevadel Tartus osalesid Hausjärvil volikogu esimees Risto Arovuori, Hannu Mäkelä ja Markku Torttila. Üks päev veedeti Väike-Maarja vallas ja oldi tunnistajaks ka Kotli maja ümbertõst-misele.

14. september 2001

Väike-Maarjas käis külas 40 Hausjärvi vallavalitsuse töötajat, kes olid koolitusreisil Tallinnas. Väike-Maarja esindajatega kohtuti raamatukogus, kus volikogu esimees Olev Liblikmann andis ülevaate meie vallavalituse struk-tuurist ja toimimisest.

12. detsember 2001

Väike-Maarja valla 10. aastapäeva pidustustel osalesid Risto Arovuori, Hannu Mäkelä ja Markku Torttila. Gümnaasiumi jaoks anti üle 100 eurot, mis mõeldud stipendiumiks ühele õpilase-le hea eesti keele kasutamise eest.

SONKAJÄRVI

1999 - 2000

Valla arengukava koostamise käiku kaasati lektorite ja juhtivate eksper-tidena Sonkajärvi vallavanem Simo Mäkinen ja rahvaülikooli rektor Eero Sillanpää.

28. märts - 1. aprill 2000

Phare arengukava koostamise raames käisid Sonkajärvil vallavanem Sven Kesler, muuseumi juhataja Reeli Freiental, turismikorraldaja Ellu Moisa, rahvamaja direktor Mare Taar, perearst Mall Lepiksoo, hooldekodu vanemõde Asta Peri, ehitusnõunik Ants Haasma, Triigi lasteaed-alkkooli juhataja Ülle Kippel, gümnaasiumi õppealajuhataja Raimo Maasik.

1999, 2000, 2001

Naisekandmise MM-võistluste aegu olid koos Eesti paremate naisekand-jatega Sonkajärvil ka vallavalitsuse ja -volikogu esindajad.

8.-10. juuni 2001

Väike-Maarjas olid külas IV Eesti naisekandmise esivõistlustel Sonka-järvi esindajad Eero Pitkänen ja Martti Luukkonen.

12. detsember 2001

Väike-Maarja valla 10. aastapäeva pidustustel osales Sonkajärvi vallava-nem Simo Mäkinen.

SIRDAL

Veebruar 2000

Valla arengukava koostamisel kaa-

sati Phare-projekti ekspertlusesse ka Sirdali vallavanem Svein Tore Åtland.

15.-18. mai 2000

Sirdali kommuuni külastas Väike-Maarja valla rohkearvuline delegat-sioon, kellele viidi läbi valla arengu-kava koostamise-teemaline koolitus. Kontsertreisil käisid Väike-Maarja kammerkoor ja Estonia tenor, Väike-Maarjast pärit Vello Jürna. Esineti kommuuni eri paikades, ka iseseisvuspäeva pidustustel.

22.–24. september 2000

Väike-Maarjas oli külas Sirdali esindus: Svein Tore Åtland, volikogu esimees Torjus Kvæven ja tehnikaosa-konna juhataja Steinar Ness. Käidi ühise projekti tulemusena Norra riigilt saadud rahaga Väike-Maarja õppekes-kusesse paigaldatud invalifti avamisel.

9.–13. september 2001

Sirdalit külastasid vallavanem Sven Kesler, haridusosakonna juhataja Raili Sirgmetts, gümnaasiumi direktor Marje Eelmaa, õppekeskuse direktor Ivar Alt ning õpetajad Helge Pajula ja Reet Maadla. Tutvuti sealsete õppeasutus-tega ja peeti läbirääkimisi võimaliku ühise haridusalase jätkuprojekti üle, et arendada Väike-Maarja õppekeskus in-vatingimustele vastavaks.

Detsember 2001

Väike-Maarja valla 10. aastapäeva pidustustel viibis Norra suursaadik Eestis Per Kristian Pedersen koos abi-kaasaga. Sirdali poolt tervitas vallarah-vast Olav Heggdal. 14.–16. detsembril olid Väike-Maarjas Torjus Kvæven ja Svein Tore Åtland, kes valla aastapäeva pidustustele ei jõudnud, küll aga osale-sid rahvamaja juubeliballil.

TOMMERUP

Valla arengukava koostamises osale-sid ekspertide ja juhtivkonsultantidena haridus- ja kultuurijuht Lokky Jorgen-sen ning vallavanem Ronald Stelmer.

25.–28. aprill 2000

Arengukava koostamise käigus käi-sid Tommerupis Olev Liblikmann, Raili Sirgmetts, Jutta Haasma, Helve Pugonen, Reet Eesmäe, Ene Kinks, Urmas Reinart, Vallo Taar, Aare Prants, Jüri Vilimaa, Ilve Tobreluts ja Kaarma valla esindajana abivallavanem Aivo Aavik.

26.–28. mai 2000

Väike-Maarjas viibisid Pandive-re päevadel Ronald Stelmer ja Lokky Jørgensen abikaasadega. Koos väike-maarjalastega marsiti ühises Pandivere päeva rongkäigus ja sõideti arengukava koostajatega Saaremaale Kaarma valda.

12. detsember 2001

Väike-Maarja valla 10. aastapäeva tähistamisel osales Tommerupist Lokky Jørgensen koos abikaasa Patriciaga.

HEIKENDORF

Juuli 2000

Valla ettevõtjate delegatsioon käis volikogu esimehe Olev Liblikmanni eestvõttel Hannoveris messil EXPO 2000. Tagasiteel külastati Heikendorfi valda, kus koos vallavanem Sönke Jändlinguga käidi Heikendorfi valla väikeetevõtetes ja kohtuti Tööstus-Kau-banduskoja eestvõtmisel ettevõtjatega.

23. – 28. august 2000

Väike-Maarja pasunakoor osales Heikendorfis 11. euromuusikapäeva-del. Heikendorfis käisid ka volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimees Li-Ann Lehtmetts ja kultuurinõunik Ilve Tobreluts.

2.–9. august 2001

Show-Brassband Heikendorf käis Eestis puhkusereisil, oldi meie pasuna-koori külalised, anti efektseid kontserte üle Eesti ja osaleti Väike-Maarjas korral-datud Lääne-Virumaa puhkpillipäeval.

Väike-Maarja vald 25. aastapäeva künnisel

Omavalitsusliku elukorralduse kujunemisest ja arengust

Aastad 2002 ja 2003 – noppeid ja meenutusi

Vallavolikogus

27. 02.2002. a

Otsustati võtta vastu loomsete jäätmete käitlemise tehase rajamise detailplaneering.

Volikogu algatas detailplaneeringu 2001. a. augustis tehase rajamiseks Ebavere küla Kaarma tootmispiirkonda. Vallavalitus on tegelenud küsimusega sügavuti, käinud tutvumas analoogse tehasega Taanis, et selgeks saada võimalikud ohud ja riskid keskkonnale. Loomsete jäätmete käitlemise olukord täna – lõpnud loom maetakse maha, mis põhjustab suuremat ohtu põhjaveele. Tehase ehitamine kõiki tehnoloogilisi ja keskkonna aspekte arvestades parendaks olukorda.

20. oktoobril 2002. a valiti uus Väike-Maarja vallavolikogu järgmises koosseisus: Rein Möldre, Mall Võhandu, Jaanus Kull, Indrek Kesküla, Olev Liblikmann, Peeter Albi, Anne Urm, Ants Möldre, Endel Mäesepp, Toomas Horeb, Lembitu Pihlak, Marika Karon, Jaak Aader, Madis Niinemets, Jüri Vilimaa, Jaak Läänemets, Li-Ann Lehtmets.

28.10.2002. a

Vallavolikogu esimeheks valiti Indrek Kesküla ja aseesimeheks Ants Möldre.

13.11.2002. a

Moodustati volikogu alalised komisjonid ja valiti komisjonide esimehed ning **20.11.2002** kinnitati komisjonide koosseisud järgmiselt: revisjonikomis-

jon, esimees Madis Niinemets, liikmed Ants Möldre, Jaanus Kull; majanduskomisjon, esimees Anne Urm, liikmed Toomas Horeb, Mati Rüütel, Aivar Püvi, Veiko Klaan, Valter Pugonen, Jüri Vilimaa, Olev Liblikmann; sotsiaalkomisjon, esimees Mall Võhandu, liikmed Marika Karon, Rein Möldre, Mall Lepiksoo, Vaike Palmiste, Aino Midt; haridus- ja kultuurikomisjon, esimees Li-Ann Lehtmets, liikmed Peeter Albi, Anne Urm, Vallo Taar, Ants Rikberg, Larissa Käbin, Ellen Lossi, Ivika Abner; maakomisjon, esimees Rein Möldre, liikmed Endel Mäesepp, Raimo Beilmann, Vello Metsson, Maime Loomets, Andres Tomingas, Jaak Aader, Lembitu Pihlak, Jaak Läänemets.

2.12.2002. a

Vallavanemaks valiti Olev Liblikmann.

11.12. 2002. a

Vallavalitsus kinnitati järgmises koosseisus: Olev Liblikmann – vallavanem, Kaarel Moisa – abivallavanem, liikmed Helve Pugonen, Lea Mäesepp, Raili Sirgmets, Mati Mere, Jüri Vilimaa.

28. 05. 2003. a

Otsustati, et Väike-Maarja vald osaleb asutajaliikmena mittetulundusühingu Eesti Mõisakoolide Ühendus asutamisel.

24.09 2003. a

Kinnitati Väike-Maarja valla aasta tegija statuut ja valla aukodaniku statuut uues redaktsioonis.

Väike-Maarja valla koolid ja rahvamaja arvudes

Väike-Maarja Valla Infoleht nr 8 (119), september 2003:

1. Väike-Maarja Muusikakool

· õpilaste arv 68, sellel aastal vastu võetud 13 uut õpilast;

· erialad – 5;

· suurima osalusega erialad – klaver ja puhkpill (38 ja 16 õpilast);

· põhiosakond – 51 õpilast;

· üldosakond – 17 õpilast;

· täielik kursustestab 7 ja noorem aste 4 aastat, mõlema lõpetamisel vastav tunnistus;

· vabariiklikel konkurssidel eelneval õppeaastal 3 auhinnalist kohta ja varemalt 1,

· lisaks rahvusvahelisel konkursil “Noored trompetitalendid” Taavi Taari III koht.

2. Väike-Maarja Gümnaasium

· õpilaste koguarv eelmisel õppeaastal 644, nüüd 585, s.h 10.-12. klassides 128;

· klasskomplektide arv 28, s.h 10.-12. klassides 6;

· õpilaste minimaalne/maksimaalne

arv klassis – 11/32, s.h keskkooliosas 19/26;

· viitele/neljade ja viitele õppijate üldarv 43/106, s.h keskkooliosas 1/27;

· pedagoogiline kaader – 44 õpetajat.

3. Kiltsi Põhikool

· õpilaste arv 2003. aasta sügisel 107 ehk 15 vähem kui aasta varem;

· maakondlikel aineolümpiaadidel eelmisel õppeaastal 5 auhinnalist kohta, lisaks bioloogia üle-eestiliselt Avo Koppase III koht;

· 2003. aastal lõpetas 16 õpilast; 11 neist jätkas gümnaasiumiastmes, neist 5 Väike-Maarjas;

· kutsekoolidesse asus 5, neist Paidesse 3 õpilast;

· pedagoogiline kaader – 16 õpetajat.

4. Integreeritud kool

· ühendatud kool moodustub Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Väike-Maarja Õppekeskuse ühendamisel;

· ühendatud kooli moodustajad – Väike-Maarja vald ja EV Haridus- ja

Teadusministeerium;

· õpilaste arv praeguses Väike-Maarja Õppekeskuses 235;

· õpetatavate erialade arv – 6;

· õpetajate arv õppekeskuses – 35.

5. Väike-Maarja Valla Rahvamaja

· valla rahvamaja ühendab nii Väike-Maarja kui ka Kiltsi rahvamaja;

· uuel hooajal alustab Väike-Maarjas tegevust 26 ringi, klubi ja kursust kokku 480 osalejaga, neist 11 lastele ja noortele;

· Kiltsis alustab 4 ringi kokku 50 osalejaga, neist 2 lastele ja noortele;

· ringijuhte on kokku 17 ja hooajal lisandumas 3;

· 2002. aastal korraldati kokku 175 üritust ja selle aasta algusest on korraldatud juba 105 kõige erinevamat üritust;

· 30 aastat järjest on toiminud pereklubi, rahvatantsu naisrühmal täitus 20 ja segarühmal täitub 15 tegevusaastat, koorilaul Väike-Maarjas on kestnud 130 ja laste lauluvõistlus 30 aastat, kammerkooril täitub 20 aastat.

Arvamusi loomsete jäätmete käitlemise tehase rajamise kohta Ebaverre

Väike-Maarja Valla Infoleht nr 4 (103), aprill 2002:

Ülo Ansberg, Paide vallavanem: “Meie volikogu pole seni loomsete jäätmete käitlemise tehase vastu olnud. Ka asukoht Sillaotsa vana asfaltbetoonitehase taga on hea, sest läheduses inimesi ei ela ja see jääb ka metsa sisse. Algul pakkusime riigile isegi kaasrahastamist, et tehast meie valda rajada, kuid eelistati Väike-Maarjat.”

Ivo Randveer, Väike-Maarja elanik: „Elu on kahjuks väga keeruline ja lihtsaid lahendusi reeglina ei eksisteeri! See puudutab ka Ebavere külla kavandavat tehast. Selle asemel, et võidelda keskkonnasõbraliku töötlemise eest, võideldakse millegipärast hoopis selle

nimel, et üldse mitte midagi töödelda. On see lahendus? Kes vähegi on viitsinud, see on võinud lugeda kavandatava tehase detailplaneeringu projekti Väike-Maarja raamatukogus. Seal tõesti viidatakse mõningatele ohtudele, kuid samas näidatakse ära ka võimalused neist hoidumiseks. Seega, keskkonnasõbralik ja ohutu töötlemine on võimalik. Pealegi tööle hakkavad seal inimesed meie endi keskelt, kes hingavad sama õhku ja joovad sama vett. Minu tõsine soov on, et me kõik suudaksime oma hetkemeleolust natukene kaugele vaadata ja sellest lähtuvalt valla jaoks õigeid otsuseid langetada.”

Aare Kalson, vallakodanik: „Suhel- nud paljude inimestega, julgen väita, et

iga ise mõtlev väikemaarjalane on käitlustehase rajamise poolt. Inimesi ei ole lihtsalt piisavalt informeeritud sellise investeeringu tähtsusest, võimalikke ohtusid on odava populaarsuse tahtjad emotsionaalsel pinnal võimendanud. Loodan, et valda valitutel jätkub kainet mõtlemist ja et tehtaks õigeid otsuseid.”

Artur Gavronski, Rotaks-R juhatusel: „Seda tüüpi tehased kaasajal on kõrgtehnoloogia ettevõtted ning haisu ja reostust siin kindlasti ei kaasne. Arvan, et sellise investeeringu tegemine Väike-Maarjas oleks oluline, kuna tekkis lisatöökohti ja tõuseks valla maine.”

Motosporditraditsioonid kestavad

Ilve Tobreluts, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 8 (107), september 2002:

Väike-Maarja kandi mototraditsioonid jätkavad edukalt noored mootorisportlased, 10-aastased Harri Kullas ja Indrek Mägi. Poisid on oma perede, eeskätt isade toel jõudnud maailmaklassi ja on noorte seas igati arvestatavad konkurendid. Mõlemad on saavutanud nii kodustel võistlustel kui väljaspool Eestit märkimisväärsed tulemused. Suurim edu tuli tänavu suvel, mil otsustati osaleda Euroopa tähtsamatel

võistlustel.

2. septembril olid Harri Kullas ja Indrek Mägi koos oma lähedastega palutud vallavanem Sven Kesleri vastuvõtule. Mõnusa vestlusringis räägiti poiste huvi tekkimisest motosporti vastu, nende senistest kogemustest, võistlusreisidest ja edasistest plaanidest, motosporti üldisest seisust nii Eestis, Euroopas kui maailmas ning Müüriku raja tulevikuperspektiividest. Samuti oli juttu poiste kooliteest.

Harri Kullas ja Indrek Mägi 2002. aastal võidetud karikatega.

Foto: Ekke Võhandu

Kuidas Väike-Maarja vald uue vallamaja sai?

Sven Kesler, vallavanem, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 4 (103), aprill 2002:

Eesti Ühispanga kontor, postkontor ja tööhõivetalitus on kolinud endisesse kutsekooli peahoonesse, kuhu peagi kolib ka vallavalitsus. Kuna tegemist on pika ajalooga ettevõtmisega, siis on asjakohane juba möödunud sündmusi meenutada.

Väike-Maarja Õppekeskusesse asutati 1993. aastal osakonnana päästeriala. 1997. aastal alustati osakonnana tegutseva, kuid sisuliselt juba päästekooli lahutamist õppekeskusest. Varade lahutamise tulemusena asutati 1. jaanuaril 1999. a. Väike-Maarja Päästekool, kellele anti üle õppekeskuse õppehooned ja ühiselamu. Õppekeskuse tarbeks ostis haridusministeerium 1999. aastal endise Väike-Marja kolhoosi kontorihoone Pikk 1A arvestusega, et ümberehitamise käigus rajatakse sinna ka õppekeskuse õpilaskodu. Et õpilaskodu jaoks ruume ja vallale vallamaja saada, munitsipaliseeriti riigi poolt vallale 1999. aasta sügisel õppekeskuse endine peahoone, mida ei vajanud kumbki kool. Õppekeskus alustas uues

hoones tööd 1.09.2000. Tänavu suvel tuleb samaaegselt teostada ehitusremonttööd nii päästekooli ühiselamus kui ehitada õppekeskuse ühiselamu.

Tulevane vallamaja on ehitatud 1957. aastal endise Väike-Maarja Rajooni TSN TK haldushoone. Arvestades hoone vanust ja tehnilist seisukorda, oli vajalik teostada hoone täielik kapitaalremont. Projekti autorid on Piret Lai ja Jüri Viitmann, kes on projekteerinud ka uue raamatukogu. AS Antaare võitis ehituse riigihanke pakumise 3,843 miljonit krooni, mis on tänaseks lisatööde tõttu üle 300 000 krooni suurenenud. Elektritööd teostas OÜ Hektali.

Vald finantseeris ehitust 2001. aastal laenuvahendeist 1 milj. krooni ulatuses, Vabariigi Valitsus on omandireformi reservfondist raha eraldanud kokku 1,1 miljonit krooni. Taotlus on esitatud Vabariigi Valitsuse reservfondi 1,933 miljonit krooni eraldamiseks. Lisaks on selle aasta valla eelarves 500 000 krooni maja sisustamiseks ja uue telefonikeskjaama soetamiseks.

Näitemängust XV Pandivere päeval

Ilve Tobreluts, Väike-Maarja Valla Infoleht nr 6 (105), juuni 2002:

Päeva naelaks kujunes Ellu Moisa ja Ene-Riina Ruubeli poolt mõni kuu tagasi kokku seatud ja Heli-Liivia Kombi juhendamisel rahvamaja näiteringi poolt lavalaudadele toodud Väike-Maarja aineline näitemäng “Pildikesi parnassiaegsest Väike-Maarjast”.

Lavastus kukkus fantastiliselt hästi välja ja rohkearvuline publik võttis selle väga soojalt vastu. Osatäitjate valiku ja parukate-habemete abil oli mängitavate tegelaskujude (kes vanade fotode järgi hästi teada) äratuntavaks muut-

mine hästi õnnestunud. Näitemängu rikastas ka pasuna- ja laulukooride kaasalöömine.

„Pildikesi parnassiaegsest Väike-Maarjast“ näitemänguseltskond: Liisa Golding (Inga Murula), Johanna Soop (Reine Anton), Anna Golding (Liili Guitor), Johannes Sõster (Veiko Metsar), Mihkel Kampmaa (Sven Tammoja), Jakob Tamm (Olev Liblikmann), Jakob Liiv (Raimo Maasik), Juhan Liiv (Toomas Šarin), Johan Elken (Sven Kesler), Peeter Jakobson (Siim Kesler), Kaarel Krimm (Urmet Leemets).

Väike-Maarja vald 25. aastapäeva künnisel

Omavalitsusliku elukorralduse kujunemisest ja arengust
Aastad 2002 ja 2003 – noppeid ja meenutusi

Mõne lausega

2002. aasta

Kiltsi koolis avati Rootsi SIDA projekti abil rekonstrueeritud katlamaja. Osalesid Rootsi suursaadik Eestis pr Elisabeth Borsiin-Bonnier ja Rootsi peaministri abikaasa pr Annika Persson.

Muuseumis anti Valdek Pallile üle F. J. Wiedemanni nimeline keeleauhind; kõnega esines haridusminister Mailis Rand. Gümnaasium korraldas heategevuskontserdi kooliraadio heaks. Tubli laulupoiss Taavi Taar esines ETV Laulurussellis.

Kiltsi lossis peeti mõisapäeva: konverents "Eestimaa lastest ja eestlastest ümbermaailmasõitjad" ja "Lennuki" ümbermaailmareisi näituse avamine. Triigi Lasteaed-Algkoolis toimus viimane lõpuaktus.

Väike-Maarja rahvamaja tähistas 90. aastapäeva, Triigi raamatukogu 50. aastapäeva. Väike-Maarja keskplatsil oli Gõtegorgi (Rootsi) noorte puhkpilliorkestri kontsert.

Pandi nurgakivi loomsete jäätmete käitlemise tehasele. Suvise põua tagajärjel jäid tühjaks 72 majapidamise kaevud, korraldati veevedu neile majapidamistele. Lõpetati Väike-Maarja aleviku vee- ja kanalisatsioonitrasside rekonstrueerimise II etapi tööd ja Väike-

Maarja prügila sulgemistööde I etapp.

Avispea talunik Jaak Läänemets sai Aasta Põllumehe tiitli. Kiltsi Põhikooli direktorile Lembit Keerusele omista-

2003. aasta

Kiltsi lossis peeti rahvusvaheline konverents "200 aastat A. J. von Krusensterni juhitud ümbermaailmareisi

Krusensternide perekonna esindajad Kiltsi lossi esisel admiral Adam Johann von Krusensterni juhitud esimese Vene ümbermaailmareisi alguse 200. aastapäevale pühendatud konverentsi ajal. Foto: Erakogu

ti Kodanikupäeva aumärk – hinnaline kingitus kodanikukohuse silmapaistvalt hea täitmise eest.

algusest" ja esitleti selleks puhuks välja antud postmarki, ümbrikku, eri- ja kõrvaltempli ning ümbermaailmareisi

rult, Rakkest, Tapalt, Uhtnast ja Tamsalust.

2003. aastal

24. veebruaril tähistati vabariigi 85. aastapäeva: jumalateenistus kirikus, meenutushetked vabadussamba juures, kontsert Väike-Maarja rahvamajas. Sünnipäevatorti pakkus naisselts.

26. märtsil meenutati Väike-Maarja raamatukogus 1970-ndaid aastaid Väike-Maarja kultuuriloos: killukesi kirjandus- ja kultuurielust, Väike-Maarja arengust, suurmajandist ja selle juhust Boris Gavronskist. Vaadati 1978-1979. aastail Väike-Maarjast tehtud filmi. Esinesid Irma Raatma, Erich Meerja, Juhan Aare, Jutta Haasma, Jaan Mere ja Kaarli Metsson.

11. aprillil käisid Lääne-Virumaal külas olnud Gävleborgi (Rootsi) kultuuripoliitikud Väike-Maarjas. Väike-Maarja muuseumis tunti suurt huvi nõukogudeaegse majandussüsteemi vastu. Raamatukogus tervitasid külalisi volikogu esimees Indrek Kesküla ja vallavanem Olev Liblikmann, kultuuriosakonna juhataja Ilve Tobreluts esines ülevaatega valla kultuuri- ja spordielust.

11. mail anti Väike-Maarja muuseumis üle F. J. Wiedemanni keeleauhind. Seekordsed laureaadiid olid keeleteadlane ja mõjukas pedagog, professor Mati Hint ning keelehooldaja ja ajakirjanduskeele harija Helju Vals. Auhinda anti üle 15. korda, toetasid ka haridus- ja teadusministeerium ning Eesti Keele Sihtasutus, osales haridusminister Toivo Maimets, tunnustati auhinna üht algatajat ja senist elushoidjat Jüri Silda. Tulevast aastast saab Wiedemanni keeleauhind riikliku staatuse ja seda hakatakse üle andma Tallinnas koos teiste riiklike preemiatega.

12. detsembril Väike-Maarja õppekeskuse saalis toimunud valla 12. aastapäeva aktusel anti üle valla aukodaniku tunnistus kauaaegsele rahvatantsujuhile, gümnaasiumi õpetajale Aino Lukmanile ning esimene valla aasta tegija tunnustus Krusensterni nimelise MTÜ juhatuse esimehele, admiral A. J. von Krusensterni juhitud ümbermaailmareisi 200. aastapäeva pidustuste peakorraldajale Lembit Keerusele.

gravüüride põhjal koostatud kaardi-komplekti.

Noor motosportlane Indrek Mägi krooniti oma vanuseklassis maailmakarikasarja üldvõitjaks. Väike-Maarja vald tuli nii Lääne-Viru maakonna valdade tali- kui suvemängude võitjaks.

Algasid valgustatud kõnni- ja jalgrattatee ehitustööd. Väike-Maarja rahvamaja sai uue küttesüsteemi.

Eesti külade V maapäev peeti Lääne-Virumaal. Üks töörühm töötas Müürikul Vainu Tare juures. Osalenutele tutvustati valla ettevõtlust ning lähemalt Kaarli ja Uuetoa talu ning Avispea küla.

Norra West-Agderi maakonna delegatsioon tutvus Väike-Maarja valla haridus- ja kultuurieluga. Väike-Maarja

valda külastas Soome suursaadik Jaakko Blomberg.

Gümnaasium tähistas 130. aastapäeva, esitleti vilistlase, USA-s elava meditsiinidoktor Arved Ojamaa mälestusteraamatut „Võõras kodus“. Kiltsi koolis filmiti materjali ETV uue saatesarja „MuinasTeeVee“ jaoks. 7 km võrra pikenes Äntu-Nõmme looduse õpperrada.

Alustati koostöövõimaluste väljaselgitamist Pandivere piirkonna omavalitsuste (Väike-Maarja, Tamsalu, Avanduse, Rakke ja Laekvere vallad ning Tamsalu linn) vahel.

Väike-Maarja kirikus õnnistati klaasikunstnik Riho Hüti poolt loodud roosakna vitraaž „Maarja kuulutamine“.

lis läbi oma suvelaagri. Võõrustajaks oli Sirdali kommun. Koos suusatajate ja treener Raul Kütiga oli Sirdalis ka vallavanem Sven Kesler.

14.-15. detsember 2002

Väike-Maarjas olid külas volikogu esimees Torjus Kvæven, vallavanem Svein Tore Åtland ja tehnikaosakonna juhataja Steinar Ness. Osaleti ka Väike-Maarja rahvamaja 90. aastapäeva juubelibalil.

15.-17. mai 2003

Sirdalis käisid volikogu esimees Indrek Kesküla, vallavanem Olev Liblikmann, abivallavanem Kaarel Moisa ning kultuuri- ja spordiosakonna juhataja Ilve Tobreluts. Arutleti edasise koostöö üle, tutvuti kommuuni töökorralduse, asutuste ja ümbruskonnaga, osaleti rahvuspüha pidustustel.

10.-12. oktoober 2003

Väike-Maarjas käisid uus volikogu esimees Olaf Äge Tjorhom, Svein Tore Åtland, uus kultuurijuht Karl Johan Sparr, John Birkelad ja Sinnese kooli direktor Liv Undheim.

12.-14. detsember 2003

Olaf Äge Tjorhom, Svein Tore Åtland ja Karl Johan Sparr osalesid valla 12. aastapäeva tähistamisel ja rahvamaja jõulukuuballil. Käidi õppekeskuses ühisprojekti raames teostatavate ehitustööde kulgu vaatamas.

TOMMERUP

30. mai - 2. juuni 2002

Pandivere päevadel osalesid Tommerupi kooli direktor Marianne Kyed ning kommuuni haridus- ja kultuurijuht Lõkky Jørgensen koos abikaasa Patriciaga. Lõkky Jørgensen esines Väike-Maarja raamatukogus toimunud rahvusvahelisel konverentsil "Laps maailmas ja maailm lapses" ettekan- dega laste ja noorte vaba aja veetmise võimalustest Tommerupi kommunis. Sellest külas käigust tekkis Tommerupi koolijuhil Marianne Kyedil huvi suhete arendamise vastu Kiltsi kooliga.

5.-8. juuli 2003

Tommerupis, Väike-Maarja ja Tommerupi suhete kontaktisiku Lõkky Jørgenseni 60. sünnipäeva ja pensionile jäämise tähistamise pidustustel osalesid vallavolikogu esimees Indrek Kesküla, suhete algataja kahe piirkonna vahel Peeter Albi ning valla kultuuri- ja spordiosakonna juhataja Ilve Tobreluts. Tänu kõnega Lõkky Jørgensenile esines Indrek Kesküla. Kommuunivalitsuses arutleti ühiselt edasise koostöö suundade üle: nähti võimalusi ühisprojekti- de koostamises, Tommerupi esindajate osalemises Väike-Maarja planeeringute koostamisel ja koolituste läbiviimisel.

Sündmusi

2002. aastal

3. märtsil toimus Triigi spordihoones suurejooneline koertenäitus Viru Winter 2002, kus oli esindatud enamus koeratõugusid. Korraldajaks Rakvere koertesõprade klubi.

3. aprillil külastasid Väike-Maarja valda Itaalia Vabariigi suursaadik Ruggero Vozzi ja Rooma Riikliku Geograafiamuuseumi direktor Serenita Papaldo abikaasadega ning Itaalia-Eesti sõprusühingu juht Constntino Moretti. Külalised andsid Väike-Maarja raamatukogule üle keeleõppe- ja kultuuriteavikuid. Kohal oli ka ETV reporter Ago Gaškov.

26. mail toimus Väike-Maarjas Jõnkõpingi (Rootsi) Lääne-Virumaa

tamine toimus Hanno Tamme eestvõtetel ja rahastamisel (Kadaka Apteek).

23. juunil toimus Väike-Maarjas Kaitseliidu Viru Maleva korraldusel maakaitsepäev: relvade näitus ja esitlused päästeameti, piirivalve ja politsei osalusel. Kontserdiga astus üles Lübecki (Saksamaa) politsei meeskoor, maavanem Marko Pomerants andis vabadussamba juures maakonna linna- dele-valdadele üle võidutule.

8. septembril toimus kolmas Väikse Maarja päev: ekskursiooni „Väike-Maarja kirik restaureerimise ootel“ viis läbi kunstiajaloolane Juhan Kilumets, konverentsil Vao tornis esinesid ettekanetega Juhan Kilumets, klaasikunstnik Riho Hütt ja Väike-Maarja koguduse

Lembitu Kuuse intervjuueerimas mitmekordset naisekandmise maailmameistrit Margo Uusorgu 2002. aastal Müürikul toimunud 5. Eesti esivõistlustel naisekandmises. Foto: Ekke Võhandu

kultuuripäevade pidulik avamine: jumalateenistus kirikus, Jõnkõpingi käsitöömeistrite näitus muuseumis ja kontsert rahvamajas, esinesid külalised Jõnkõpingist, Väike-Maarja isetegevuslased, muusikakooli õpilased ja klaverivirtuoos Tõnu Naissoo.

16. juunil õnnistati Väike-Maarja kirikus klaasikunstnik Riho Hüti poolt restaureeritud vitraažaken. Akna taas-

õpetaja Tauno Teder.

26. septembril esitles Eduard Lepik Väike-Maarja muuseumis oma raamatut "Väike-Maarja Muusikaselts".

Ebavere suusarajad on pärast korastustöid muutunud väga populaarseks. Siin käib sportlasi treenimas üle kogu maakonna. **27. detsembril** toimus ka esimene suurem suusavõistlus. Osavõtjaid oli Väike-Maarjast, Sõme-

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 13.00

Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>. Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga „Taastame Väike-Maarja kiriku!“

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.

Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450. Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et> Kilti osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub igal neljapäeval kell 18.00 Kilti raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.00.

Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Simuna ja Juuda koguduse arvelduskonto annetuste tarvis on: Swedbank IBAN: EE852200001120184054.

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlike vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Kalmistumeistrite kontaktandmed:

Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Helvi Vahter, tel 524 7944

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr Swedbankis on EE652200001120247658.

Soovin osta rabarberiistikuid.

Rabarberid peavad olema jämedavarrelised.

Olen valmis ise kohale tulema!

Hind kokkuleppel!

Võta ühendust telefonil 521 1278

Reedel 07.10 9-14 Väike-Maarja Bussijaama platsil kvaliteetse eestimaise voodipesu SUURMÜÜK otse tootjalt tarbijale!

- Kirju tekikott al **9,30 €**
- Kirju voodilina al **5,50 €**
- Kirju padjapüür al **1,50 €**

Suur valik kummiga voodilinu!
Sõbralikud hinnad, tule tutvuma ning soeta kauakestev kodumaine voodipesu ka endale!

PANE TÄHELE!
Ostes vähemalt **35 € eest kaup,** kingituseks **TASUTA tekk!**

www.votex.ee

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus, Pikk 7, 46202 Väike-Maarja, tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja: Ilve Tobreluts

Toimetuse kolleegium:

Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa, Reet Esmäe, Hans Kruusamägi. Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt 5.

kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil: ilve.tobrelutsu@v-maarja.ee, tel 329 5759.

Toimetuse võib tekstide lühendada.

Toimetuse ei vastuta reklaamide sisu eest.

Trükikoda:

Trükikoda TRÜKIS AS, Pargi 27F, 41 537 Jõhvi. Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal. Tiraaž 2000 eksemplari.

Väike-Maarja
Põllumeeste Seltsi
taaskasutuskeskus
Tamsalu mnt 1
on avatud
laupäeviti kell 10-13.

Info: tel 5656 4959 (Tiia)

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi

TALUTURG R, L 10-15

Väike-Maarja bussijaamas

Müügil kohalike tootjate köögivilja, piima- ja teraviljatooted, hoidised, mesi, käsitöö.

Info: tel 526 0283

MÜÜA Triigi külas 1-toaline möbleeritud korter, 43 m².

Korrus 1/3. Planeering läbi maja. Tsentraalne keskküte. Uued pakettaknad ja rõduuks. Vannituba ja WC on koos. 2 sahvrit/panipaika. Korterit juurde kuulub kelder ja aiaaia.

Hind (pole kivist) 2400 eurot.

Lilian, tel: 5836 0809

Usaldusväärne metsafirma ostab METSAKINNISTUID ja PÕLLUMAIID

Küsi pakkumist
+372 5557 7007
www.tartumets.ee

Telli Eesti lipud, masti-
vimplid ja lipumastid

e-poest: www.lipuvabrik.ee

Kohalik põllumees
**võtab rendile
või ostab
põllumaid.**

Headel tingimustel hea hind.
Soovi korral ettemaks.

Kontakt **Rein Miller,**
tel **5392 6640**

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Aastad on kandnud teid kuldseesse ikka,
soovime teile veel eluteed pikka...

Oktoober

100 Salme Vahemaa – 3. oktoobril
86 Õie Raidla – 30. oktoobril
85 Eeva Jürgen – 22. oktoobril
85 Kaljo Geidik – 30. oktoobril
84 Hilda Riispere – 2. oktoobril
83 Eino Lepiksoo – 11. oktoobril
83 Veera Sikk – 14. oktoobril
83 Oskar Buht – 21. oktoobril
83 Heino Midt – 22. oktoobril
82 Õie Geidik – 14. oktoobril
82 Helvi Hiemäe – 26. oktoobril
81 Hilje-Melaine Laissaar –

81 Aime Püvi – 12. oktoobril
80 Maimu Löper – 10. oktoobril
80 Aino Buht – 13. oktoobril
80 Helvi Tammi – 22. oktoobril
75 Ilse Savolainen – 1. oktoobril
75 Kalju Lõhmus – 7. oktoobril
75 Elve Salumäe – 9. oktoobril
70 Enn Jõesaar – 3. oktoobril
70 Linda-Lisette Kivila – 5. oktoobril
70 Eevi Hurt – 13. oktoobril
70 Urve Prii – 23. oktoobril

11. oktoobril

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Kaks pisikest kätt pea püüdmast on päikest,
pea algamas teed kaks jalga nii väikest ...

Mirtel Veermets – 10. augustil
Matilde Kesler – 20. augustil
Nele-Liis Sein – 2. septembril

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Mälestame

Igale meist on antud aeg –
aeg tulla, olla ja minna ...

Ahto Traks	21.08.1972 – 20.08.2016
Raivo Mikkin	01.08.1948 – 26.08.2016
Rael Svetõševa	10.05.1934 – 28.08.2016
Mihkel Reiss	23.05.1949 – 30.08.2016
Raivo Kütt	08.08.1946 – 01.09.2016
Agnes Vint	27.11.1928 – 05.09.2016
Avo Kask	04.07.1953 – 05.09.2016
Oliver Leedo	11.09.2016 – 19.09.2016

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

12.10. 2016. a kella 10.00-st

VÄIKE-MAARJA HOOLDEKODUS

Silmade kontroll maksab 15 eurot.
Prillitellijale on kontroll 8 eurot.
Lastele silmade kontroll 10 eurot.
Prilliootjale lapsele 5 eurot.

INFO ja ETTEREGISTREERIMINE
telefonidel 5656 4959; 5016 825

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi 1, I korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid

URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.

Tellitud tooted tuuakse kohale **11. oktoobril kell 9.00 – 12.00.**

Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**

Simuna osavalla ruumides

saab tellitud tooted kätte **11. oktoobril kell 13.00**

Tellimiseks ja infoks helistada tel **5343 9837**; e-post: t.ulle@inkotuba.ee

NB! Abivahendi soovist etteatamine vähemalt 5 tööpäeva varem!